

Poz. 85

ZARZĄDZENIE

MINISTRA ŚRODOWISKA ¹⁾

z dnia 21 grudnia 2015 r.

w sprawie zadań ochronnych dla Kampinoskiego Parku Narodowego

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 oraz art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się zadania ochronne dla Kampinoskiego Parku Narodowego, zwanego dalej „Parkiem”, na 2016 rok.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz wskazanie sposobów eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, stanowiące załącznik nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, stanowiący załącznik nr 2 do zarządzenia;
- 3) opis sposobów czynnej ochrony gatunków roślin i zwierząt, stanowiący załącznik nr 3 do zarządzenia;
- 4) wskazanie obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową, stanowiące załącznik nr 4 do zarządzenia;
- 5) ustalenie miejsc udostępnianych w celach naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych, z podaniem maksymalnej liczby osób mogących przebywać jednocześnie w tych miejscach, które określa załącznik nr 5 do zarządzenia.

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 1904).

MINISTER ŚRODOWISKA

Załączniki do zarządzenia
Ministra Środowiska
z dnia 21 grudnia 2015 r. (poz. 85)

Załącznik nr 1

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ WEWNĘTRZNYCH
I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ WSKAZANIE SPOSOBÓW ELIMINACJI LUB OGRANICZANIA TYCH
ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW**

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Wskazanie sposobów eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Zagrożenie przyrody spowodowane przez działania właścicieli nieruchomości niebędących w użytkowaniu wieczystym Parku, a położonych w obszarze Parku	1. Nabywanie nieruchomości prywatnych położonych w granicach Parku. 2. Działanie na rzecz wykluczenia inwestycji takich jak: 1) napowietrzne linie przesyłowe, 2) siłownie wiatrowe, 3) maszty przekaźnikowe, 4) obiekty wysokościowe, 5) obiekty wielkokubaturowe
2	Obniżenie poziomu wód gruntowych	1. Budowa i konserwacja zastawek i przetamowań na ciekach wodnych należących do Parku. 2. Zasypywanie ujściowych odcinków rowów odwadniających. 3. Budowa grobli ograniczających spływ wód powierzchniowych. 4. Współpraca z Wojewódzkim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych w zakresie regulacji stanu wód w głównych ciekach Parku. 5. Realizacja projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska”NAT/PL/000084”
3	Niekontrolowana penetracja obszaru Parku	Ukierunkowanie ruchu turystycznego przez: 1) zaprojektowanie, budowę, modernizację i konserwację infrastruktury turystycznej, 2) jednolite i czytelne oznakowanie granicy zewnętrznej Parku, 3) konserwację szlaków pieszych (według potrzeb),

		<ol style="list-style-type: none"> 4) korekty przebiegu szlaków pieszych (według potrzeb), 5) wymianę słupów i drogowyśkazów na węzłach komunikacyjnych, 6) konserwację szlaków rowerowych, 7) wytyczenie i oznakowanie w terenie szlaków turystyki konnej, 8) konserwację istniejących oraz zaprojektowanie i wykonanie nowych ścieżek dydaktycznych, 9) konserwację szlabanów metalowych, 10) instalowanie nowych szlabanów w celu uniemożliwienia wjazdu pojazdów na tereny chronione, 11) budowę zapór (z żerdzi, kłód, gałęzi) u podnóża wydm i w miejscach nielegalnej penetracji (w szczególności na ścieżkach i wjazdach), 12) ustawianie tablic informacyjnych, map, tablic z regulaminem Parku, piktogramów, 13) wyznaczenie i oznakowanie tras spacerowych
4	Występowanie pożarów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykonanie pasów przeciwpożarowych. 2. Utrzymanie dojazdów pożarowych w stanie przejezdności. 3. Usuwanie materiałów łatwopalnych. 4. Usuwanie krzewów i drzew pod liniami energetycznymi oraz wokół transformatorów. 5. Oczyszczanie punktów czerpania wody. 6. Remont i wymiana słupów, tablic informujących i ostrzegawczych dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu. 7. Gaszenie pożarów. 8. Ustalanie stopnia zagrożenia pożarowego lasów. 9. Obserwacja terenów leśnych. 10. Dyżury przeciwpożarowe Służby Ochrony Przeciwpożarowej Parku (SOPP) i w punkcie alarmowo-dyspozycyjnym (PAD). 11. Modernizacja systemu łączności
5	Opanowywanie siedlisk przez ekspansywne gatunki obcego pochodzenia, zagrażające gatunkom rodzimym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Usuwanie mechaniczne drzew i krzewów obcego pochodzenia oraz roślin zielnych zagrażających rodzimym gatunkom. 2. Wspomaganie usuwania mechanicznego drzew i krzewów oraz roślin zielnych obcego pochodzenia preparatami chemicznymi i biologicznymi w przypadku najbardziej ekspansywnych (czeremcha amerykańska (<i>Prunus serotina</i>), klon jesionolistny (<i>Acer negundo</i>), dąb czerwony (<i>Quercus rubra</i>), robinia akacjowa (<i>Robinia pseudoacacia</i>))
6	Niezdgodność składu gatunkowego części drzewostanów z siedliskiem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Regulacja struktury gatunkowej i wiekowej drzewostanów. 2. Dolesianie wybranych luk i przerzedzeń. 3. Produkcja sadzonek drzew i krzewów do odnowień i zalesień w Gospodarstwie Szkółkarskim w Julinku. 4. Pielęgnacja upraw. 5. Utrzymywanie odpowiedniej struktury zbiorowiska leśnego. 6. Wykonywanie cięć pielęgnacyjno-hodowlanych i ochronnych. 7. Odnowienie lasu w drodze siewu (naturalnego, sztucznego) lub sadzenia. 8. Przebudowa drzewostanów. 9. W razie konieczności: <ol style="list-style-type: none"> 1) wykonywanie poprawek i uzupełnień, 2) porządkowanie powierzchni i przygotowanie gleby pod odnowienia, 3) wprowadzanie podszytów zgodnych z siedliskiem
7	Zanieczyszczenie wód	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania na rzecz rozbudowy systemu oczyszczania ścieków

		<p>i zaopatrzenia w wodę sieci kanalizacyjnej i wodociągowej wsi.</p> <ol style="list-style-type: none"> Wprowadzenie systemu oczyszczania wód opadowych. Zabudowa biologiczna rzek, strumieni oraz terenów wokół zbiorników wodnych. Przeciwdziałanie przekształcaniu łąk na grunty rolne. Ograniczenie stosowania nawozów mineralnych i środków ochrony roślin w miejscach położonych w sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych. Wprowadzanie do układu hydrograficznego Parku wód pościekowych o parametrach: <ol style="list-style-type: none"> BZT5 (mgO₂/m³) 8 i poniżej, zawiesiny (mg/l) 30 i poniżej, CHZT cr (mg/l) 70 i poniżej, azot ogólny (mg N/l) 10 i poniżej, fosfor ogólny (mg P/l) 0,25 i poniżej. Działanie na rzecz budowy przydomowych oczyszczalni ścieków (tylko w przypadku zabudowy rozproszonej). Działania na rzecz wymiany lub budowy zbiorników na nieczystości płynne w budynkach będących własnością Parku lub wykonywanie przyłączy do zbiorczej sieci kanalizacyjnej
8	Zanieczyszczenie powietrza	<ol style="list-style-type: none"> Termomodernizacja budynków Parku oraz działanie na rzecz termomodernizacji budynków niebędących własnością Parku. Zastosowanie lub wymiana izolacji termicznej budynków Parku oraz działanie na rzecz zastosowania lub wymiany izolacji termicznej budynków niebędących własnością Parku. Modernizacja lub wymiana instalacji grzewczej w budynkach Parku oraz działanie na rzecz modernizacji lub wymiany instalacji grzewczej w budynkach niebędących własnością Parku. Działanie na rzecz wymiany kotłów na nowe, bardziej przyjazne środowisku, a w przypadku nieruchomości stanowiących własność Parku ich wymiana. Działanie na rzecz zmiany paliwa wysokoemisyjnego na niskoemisyjne lub ewentualnego zastosowania energii odnawialnej
9	Zanieczyszczenie powierzchni ziemi	<ol style="list-style-type: none"> Zbiórka, segregacja i wywóz odpadów. Likwidacja starych składowisk odpadów. Działanie na rzecz systematycznej likwidacji eternitowych pokryć dachowych i ich utylizacja. Rekultywacja terenu
10	Zagrożenia drzewostanów przez owady	<ol style="list-style-type: none"> Prognozowanie występowania owadów przez: <ol style="list-style-type: none"> wykładanie pułapek feromonowych, wykonanie jesiennych poszukiwań owadów w ściółce i glebie. Ograniczanie liczebności owadów przez: <ol style="list-style-type: none"> wyszukiwanie i usuwanie zasiedlonych drzew stojących, usuwanie części drzew przewróconych lub złamanych w wyniku działania czynników abiotycznych, mechaniczne rozdrabnianie gałęzi i resztek po wyróbce drewna, z pozostawieniem ich na powierzchni, korowanie surowca drzewnego, chwytywanie owadów w pułapki
11	Zagrożenia sadzonek hodowanych na szkółce przez owady	<ol style="list-style-type: none"> Prognozowanie występowania owadów przez poszukiwanie owadów w glebie.

	i pasożytnicze grzyby	2. Zwalczanie owadów oraz chorób grzybowych w szkółce (mechanicznie, chemicznie, biologicznie)
12	Szkody wyrządzane przez zwierzęta łowne w ekosystemach leśnych i nieleśnych	1. Zabezpieczanie upraw leśnych i odnowień przed zgryzaniem przez bieżące naprawianie uszkodzonych ogrodzeń. 2. Zabezpieczanie upraw rolnych przez gradzenie i stosowanie repelentów. 3. Regulacja liczebności populacji zwierząt łownych zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2013 r. poz. 1226, z późn. zm.)
13	Zarastanie drzewami i krzewami zbiorowisk nieleśnych	1. Koszenie łąk i usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej na łąkach, murawach napiaskowych, wrzosowiskach, wraz z usunięciem biomasy. 2. Utrzymanie i powiększanie wybranych luk w drzewostanie oraz eliminacja podrostu i podszytu (według potrzeb). 3. Wspieranie rolnictwa ekologicznego i pakietów przyrodniczych Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich
14	Zmniejszanie się liczebności niektórych rodzimych gatunków roślin	1. Eliminacja nadmiernej konkurencji gatunków osobników ekspansywnych, w szczególności obcych. 2. Prowadzenie działań zmierzających do przywrócenia i utrzymania właściwych stosunków wodnych. 3. Zachowanie gospodarki ekstensywnej i przyjaznych środowisku naturalnemu sposobów użytkowania terenów przeznaczonych pod rolnictwo. 4. Ochrona gatunków zagrożonych in situ (monitoring oraz ewentualne zastosowanie ochrony czynnej, np. odsłanianie terenów otwartych) oraz ex situ (kolekcja wybranych gatunków w Gospodarstwie Szkółkarskim w Julinku)
15	Zanikanie i przekształcanie siedlisk gatunków zwierząt	1. Zachowanie różnorodności, powierzchni i właściwego środowiska życia zwierząt. 2. Sterowanie zagęszczeniem, strukturą gatunkową, wiekową i przestrzenną populacji zwierząt
16	Rozprzestrzenianie się obcych gatunków zwierząt	Ograniczanie liczebności gatunków obcych (w szczególności norki amerykańskiej (<i>Mustela vison</i>), szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) i jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), stanowiących zagrożenie dla gatunków rodzimych, zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie
17	Ginięcie rodzimych gatunków zwierząt	1. Przywracanie gatunków zwierząt, które dawniej występowały na terenie Parku. 2. Zasilanie grup zwierząt nowymi osobnikami. 3. Prowadzenie zamkniętej hodowli zachowawczej żubrów (<i>Bison bonasus</i>). 4. Ograniczanie liczebności gatunków stanowiących niebezpieczeństwo dla istnienia gatunków zagrożonych. 5. Dokarmianie zwierząt w okresie zalegania wysokiej pokrywy śnieżnej i ekstremalnie niskich temperatur. 6. Pogłębianie i odladzanie wodopojów
18	Zagrożenie zwierząt kłusownictwem	1. Patrolowanie Parku przez służby terenowe i straż Parku – zdejmowanie wnyków i innych pułapek na obszarze Parku, zapobieganie niszczeniu gniazd ptaków szponiastych. 2. Współpraca z policją
19	Nieszczęśliwe zdarzenia losowe, którym ulegają zwierzęta	1. Odpowiednie oznakowanie dróg przecinających korytarze ekologiczne. 2. Budowa przejść dla zwierząt nad lub pod drogami

20	Zagrozenie wścieklizną	1. Ograniczenie liczebności lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) i jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>) zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie. 2. Wykładanie szczepionek przeciw wściekliznie
21	Zużycie techniczne zabytków budownictwa i architektury	Prace konserwacyjne i rewaloryzacyjne
22	Zniekształcenie krajobrazu kulturowego	Prace rekonstrukcyjne, w tym przycinanie gałęzi wierzb przydrożnych (ogławianie) oraz kształtowanie zadrzewień
23	Antropogenna erozja gleb na wydmach	1. Odgrodzenie fragmentów wydm narażonych na nadmierną antropopresję i erozję wodną. 2. Wykonanie zabezpieczeń przeciwoerozyjnych (według potrzeb)
24	Zbyt mała ilość martwego drewna w niektórych drzewostanach, zapewniająca szansę przeżycia gatunków saproksylicznych	1. Pozostawianie martwego drewna w lasach w różnej postaci, zarówno wydzielonego w trakcie naturalnych procesów zachodzących w drzewostanie (przechodzenie faz rozwojowych), jak i w wyniku zdarzeń losowych. 2. Pozostawienie martwego drewna wycinanego podczas zabezpieczenia szlaków turystycznych
25	Niekontrolowana działalność ludzka wynikająca ze zbyt wysokiego stanu wód powierzchniowych, zmierzająca do przyspieszenia ich odpływu	1. Współpraca z instytucjami odpowiedzialnymi za gospodarkę wodną na danym terenie. 2. Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie gospodarki wodnej. 3. Działania techniczne ograniczające podnoszenie poziomu wody przez bobra europejskiego (<i>Castor fiber</i>) w rejonach konfliktowych
26	Niszczenie rzadkich gatunków roślin i ich stanowisk przez zwierzęta (w szczególności przez zgryzanie i buchtowanie)	1. Regulacja populacji zwierząt. 2. Ewentualne wzmacnianie populacji zagrożonych roślin. 3. Techniczne zabezpieczanie stanowisk roślin. 4. Ochrona roślin ex situ

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Wskazanie sposobów eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Degradacja gleb i degeneracja roślinności pod wpływem obniżonego melioracyjnie poziomu wód gruntowych	1. Kontynuacja nabywania gruntów prywatnych. 2. Renaturyzacja stosunków wodnych w małych zlewniach hydrologicznych zgodnie z projektem Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”
2	Pojawianie się: 1) nowych, obcych gatunków roślin i zwierząt, w szczególności inwazyjnych, 2) innych organizmów zagrażających istnieniu populacji rodzimych roślin i grzybów	1. Monitoring organizmów zagrażających. 2. Zwalczanie organizmów zagrażających rodzimym gatunkom roślin i zwierząt oraz skutków ich pojawiania się

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Wskazanie sposobów eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
-----	--------------------------------	---

1	1. Presja urbanizacji na terenie otuliny Parku. 2. Zanieczyszczenie powietrza, gleby, wód	Działania na rzecz wprowadzenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy zapisów ograniczających presję urbanizacyjną na terenie otuliny Parku oraz opiniowanie inwestycji
2	Przerwanie powiązań przyrodniczych Parku z otoczeniem, w szczególności z doliną Wisły, a w konsekwencji doprowadzenie do zubożenia genetycznego i gatunkowego roślin i zwierząt Parku	Działania na rzecz wprowadzenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy zapisów zapobiegających przerwaniu powiązań przyrodniczych Parku z otoczeniem
3	Opanowywanie siedlisk Parku przez ekspansywne gatunki obcego pochodzenia zagrażające gatunkom rodzimym	1. Propagowanie hodowli rodzimych gatunków roślin wśród mieszkańców otuliny Parku. 2. Prowadzenie edukacji ekologicznej. 3. Produkcja i sprzedaż gatunków rodzimych do ogrodów przydomowych i zadrzewień
4	Obniżanie poziomu wód gruntowych oraz ich zanieczyszczanie	1. Ograniczenie liczby ujęć wody. 2. Zaniechanie prowadzenia prac powodujących obniżanie poziomu wód w Parku. 3. Badanie czystości wód. 4. Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego i instytucjami odpowiedzialnymi za gospodarkę wodną w celu wypracowania rozwiązań uwzględniających potrzeby przyrody parku i społeczności

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Wskazanie sposobów eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Utrzymywanie się wysokiego zanieczyszczenia wód gruntowych i powierzchniowych w Parku i otulinie	Opiniowanie inwestycji mających wpływ na stan wód, w szczególności: 1) gminnych sieci wodociągowych, 2) sieci kanalizacyjnych
2	Antropogeniczne przekształcenia gleb	Wspieranie tradycyjnego rolnictwa (ekologicznego) i agroturystyki
3	Pojawianie się: 1) nowych obcych gatunków roślin i zwierząt, (zwłaszcza inwazyjnych), 2) innych organizmów zagrażających istnieniu populacji rodzimych roślin i grzybów	1. Prowadzenie monitoringu. 2. Zwalczanie organizmów zagrażających rodzimej faunie i florze oraz skutków ich pojawienia
4	Zmiana warunków siedliskowych na skutek nieprzewidywalnych zmian pogodowych oraz zjawisk o charakterze katastrof	1. Prowadzenie monitoringu. 2. Podejmowanie działań mających na celu zachowanie trwałości istnienia populacji rzadkich i zagrożonych gatunków rodzimej fauny i flory

¹⁾ Zagrożenia uszeregowano od najistotniejszego.

OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW, Z PODANIEM RODZAJU, ROZMIARU
I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ

I. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony ścisłej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ograniczanie penetracji terenu przez ludzi – bariery wzdłuż granic i na drogach dojazdowych do obszarów ochrony ścisłej	Według potrzeb	Obszar Parku
2	1. Naprawa i wymiana: 1) tablic informujących o nazwie i celach utworzenia obszarów ochrony ścisłej, 2) słupków granicznych obszarów ochrony ścisłej. 2. Konserwacja oznakowania szlaków turystycznych. 3. Bieżące naprawy infrastruktury turystycznej	Według potrzeb	Obszar Parku
3	Ścinanie pojedynczych drzew zagrażających turystom przy szlakach turystycznych, ścieżkach edukacyjnych, drogach (z pozostawieniem ich na gruncie)	Według potrzeb	Obszar Parku
4	Jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny (<i>Pinus sylvestris</i>) na stałych partiach kontrolnych, do oceny zagrożenia przez szkodniki liściożerne, w szczególności takich gatunków jak: 1) strzygonia choinówka (<i>Panolis flammea</i>), 2) poproch cetyniak (<i>Bupalus piniaria</i>), 3) zawisak borowiec (<i>Hyloicus pinastri</i>), 4) barczatka sosnowka (<i>Dendrolimus pini</i>), 5) osnuja gwiazdzista (<i>Acantholyda posticalis</i>), 6) gatunków z rodziny borecznikowatych (<i>Diprionidae</i>)	7 prób	Obszar Parku
5	Usuwanie gatunku obcego inwazyjnego czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>) – wyrywanie	11,91 ha	Obszar ochrony ścisłej „Przyćmień”, Obwód Ochronny Przyćmień, oddział 217 d,f,g,h
6	Ochrona przeciwpożarowa przez: 1) utrzymanie przejezdności 27 dojazdów pożarowych, łącznie z ich oznakowaniem, 2) stabilizacja dojazdów pożarowych – zasypywanie dołów kruszywem naturalnym, 3) utwardzenie płytami typu Yomb dojazdów pożarowych na wydmach, 4) prowadzenie letnich obserwacji przeciwpożarowych w obrębach i obwodach ochronnych (patrole)	2,5 km	Obszar Parku
		0,6 km	1. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 215a-c. 2. Obręb Ochronny Laski, oddział 148a,d,i
		0,38 km	Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 146b, 147c, 183i
		Według potrzeb	Obszar Parku
7	Konserwacja słupków granicznych	Według potrzeb	Obszar Parku

8	Modernizacja grobli przeciwpowodziowej we wsi Sadowa w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	Okolo 900 m	Obręb Ochronny Laski, oddziały – 34, 35, 36
9	Budowa schodów i platformy/pomostu przy wczesnośredniowiecznym grodzisku w Zamczysku	1 obiekt	Obręb Ochronny Kampinos, oddział 165g

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja
1	Ograniczanie penetracji terenu przez ludzi – bariery wzdłuż granic i na drogach dojazdowych do obszarów ochrony ścisłej	Według potrzeb	Obszar Parku
2	1. Naprawa i wymiana: 1) tablic informujących o nazwie i celach utworzenia obszarów ochrony ścisłej, 2) słupków granicznych obszarów ochrony ścisłej. 2. Konserwacja oznakowania szlaków turystycznych	Według potrzeb	Obszar Parku
3	Ścinanie pojedynczych drzew zagrażających turystom przy szlakach turystycznych, ścieżkach edukacyjnych, drogach (z pozostawieniem ich na gruncie)	Według potrzeb	Obszar Parku
4	Prowadzenie letnich obserwacji przeciwpożarowych w obrębach i obwodach ochronnych (ochrona przeciwpożarowa)	Według potrzeb	Obszar Parku

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Modernizacja przepustów na kanale Kacapskim w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	2 sztuki	Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 241, 242
2	Modernizacja grobli przeciwpowodziowej we wsi Sadowa wraz z przepustem jednostronnym umożliwiającym dopływ wód do Obszaru Ochrony Ścisłej Sieraków w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	Okolo 900 m	Obręb Ochronny Laski, oddziały – 33, 34, 35, 36, 301, 302
3	Wykonanie brodu kamiennego z drewnianą ścianką szczelną celu spowolnienia odpływu wód w Wilczej Strudze w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	1 sztuka	Obręb Ochronny Laski, oddziały – 35,36
4	Wykonanie przepustu piętrzącego i umocnienie grobli w celu spowolnienia odpływu wód na prawym dopływie do Wilczej Strugi, w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	1 sztuka	Obręb Ochronny Laski, oddziały – 30,31
5	Wykonanie zastawki drewnianej wraz ze ścianką	1 sztuka	Obręb Ochronny Laski,

	szczelną z możliwością regulacji piętrzenia na Wilczej Strudze w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”		oddziały 59
6	Wykonanie przekopu umożliwiającego przepływ wody z K. Łasica do naturalnego obniżenia Obszaru Ochrony Ścisłej Żurawiowe w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	1 sztuka	Obręb Ochronny Kampinos, oddział 13
7	Przebudowa przepustu na rowie odprowadzającym wody z Obszaru Ochrony Ścisłej Żurawiowe w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	1 sztuka	Obręb Ochronny Kampinos, oddział 17

D. Inne, według specyfikacji Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Opieka nad Mogiłą Powstańców z 1863 r.	1 obiekt	Obręb Ochronny Laski, oddział 234c
2	Konserwacja i ochrona kapliczek, krzyży przydrożnych, tablic pamiątkowych i pomników	Według potrzeb	Obszar Parku
3	Naprawa, konserwacja i budowa infrastruktury edukacyjno-turystycznej, w szczególności: 1) oznakowań, 2) drogowskazów na węzłach komunikacyjnych, 3) tablic edukacyjno-informacyjnych, 4) szlaków turystycznych, 5) ścieżek edukacyjnych	Według potrzeb	Szlaki turystyczne i obiekty przy szlakach turystycznych
4	Prowadzenie inwentaryzacji gatunków grzybów, roślin i zwierząt oraz monitoringu przyrodniczego środowiska abiotycznego, gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk ze szczególnym uwzględnieniem chronionych w ramach sieci Natura 2000, a także procesów ekologicznych zachodzących w środowisku	Według potrzeb	Obszar Parku
5	Prowadzenie monitoringu skutków działań ochronnych	Według potrzeb	Obszar Parku

II. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach objętych ochroną czynną

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w drzewostanach (cięcia o charakterze trzebieży), w celu zwiększenia odporności drzewostanów na czynniki biotyczne i abiotyczne: 1) cięcia w drzewostanach młodszych klas wieku (II klasa wieku), 2) cięcia w drzewostanach starszych klas wieku (III i starsze klasy wieku)	544,2 ha 100,31 ha 443,89 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 172Aa, 173g, 173h, 255f, 276a, 276f, 298ox, 298xx, 308d, 367a, 373o, 374c, 382b, 382i, 382p, 382r. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 36d, 128n, 130b, 269gx, 270a, 274t, 280p, 287b, 287f, 287k, 291h, 311p, 322f, 322h, 339o, 351g, 351j, 351k, 351l, 351w, 373r, 389i, 390t, 396c, 420d, 420f. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 111Ag, 115i, 253g, 253h, 254k, 268s, 276j, 289c, 308b, 308g, 308k, 325f, 325g, 333fx, 333ix, 333jx, 333kx, 336o, 336r 1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały - 69d, 69j, 69o, 108c, 110c, 114c, 134c, 136c, 189b, 195c, 204f, 204h, 205c, 225b, 260a, 354o, 385/Dz/61, 386k, 413m. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 20r, 36a, 36b, 36f, 36g, 36k, 41b, 103b, 103c, 113f, 127b, 128h, 168a, 174a, 205c, 225i, 227wx, 229f, 269z, 270b, 271g, 274i, 274w, 339l, 339r, 358h, 358i, 401c, 420g, 420h, 420k. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały –10d, 10k, 11a, 11d, 11f, 11g, 18b, 32c, 90a, 90c, 90d, 91a, 91b, 91c, 111Ac, 111Ad, 111Af, 115g, 122a, 122c, 170f, 170g, 179a, 181b, 181c, 182a, 182b, 202d, 207a, 207c, 207f, 215a, 215b, 215c, 215d, 229r, 259b, 267g, 326r, 326w, 333b, 353a, 353g, 369g
2	Poprawa warunków wzrostu młodego pokolenia (cięcia odstawiające)	17,55 ha	1. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 117c, 117d. 2. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 80a, 80b, 80c
3	Usuwanie części drzew opanowanych przez owady lub grzyby, których masowe występowanie zagraża w znaczący sposób trwałości drzewostanów oraz drzew wywróconych i złamanych przy drogach, szlakach turystycznych, w szczególności w pobliżu	Zgodnie z oceną Zespołu Ochrony Lasu (według potrzeb)	Obszar Parku

	zabudowań, obiektów turystycznych, linii energetycznych, stwarzających zagrożenie dla ludzi i mienia		
4	Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w uprawach i młodnikach (o charakterze czyszczeń): 1) zabiegi w uprawach (o charakterze czyszczeń wczesnych), 2) zabiegi w młodnikach (o charakterze czyszczeń późnych)	86,49 ha 40,05ha 46,44ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 108d,109a,d, 113a, 114a, 189i,h, 190f, 191a, 192c,d,i, 196c, 197g, 198a, 199b,g, 201a, 204g, 262a. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 149d,339m, 369j,372a, wieś Famułki Królewskie dz. nr 73, 77, 78, wieś Kromnów dz nr 230, 231/1, 241, wieś Śladów dz nr 7541, wieś Miszory dz nr 83, 85 1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały –135d, 158s 382h, 383z, 336g, 386k,l,o, 406w, wieś Korfowe dz. nr 61. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 101f, 280o, 301a,g,i,342a,x, 351g, 361mx, 364i,367y, 367hx, 368g, 371b, 373o,p, 374a, 373r, 376h, 377p,r, 389i, 390t, wieś Kromnów dz nr 2321, wieś Śladów dz nr 7542, wieś Miszory dz 108. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 278a, 283m,n,p, 336s, 353i, 368a,b
5	Zalesienia nabytych gruntów rolnych (zalesienia na gruntach porolnych)	1,29ha	1. Obręb Ochronny Kampinos wieś Łubiec dz nr 74/2. 2. Obręb Ochronny Kromnów wieś Rybitew dz nr 201, wieś Miszory dz nr 156/3, wieś Famułki Królewskie dz nr 34, 35
6	Dosadzanie pożądanych dla danego siedliska gatunków drzew (dolesienia luk)	0,60 ha	Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 217c, 272m,xx,by
7	Podsadzania hodowlane luk w drzewostanach po usunięciu czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>) i dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>)	5ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 108d, 192c. 2. Obręb Ochronny Laski, oddział – 2i
8	Dosadzanie pożądanych gatunków drzew w uprawach leśnych i młodnikach (poprawki i uzupełnienia)	0,6 ha	Obręb Ochronny Kromnów, oddziały –221b, 351gx, wieś Rybitew działka nr 158,
9	Przygotowanie gleby pod obsiew naturalny sosny	0,25ha	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 221k
10	Użytkowanie istniejących plantacji świerkowych (<i>Picea abies</i>)	2,71 ha	1. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 77w, wieś Kromnów dz. nr 279. 2. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 26f,j, 37b
11	Wzbogacanie składu gatunkowego	0,03 ha	Obręb Ochronny Laski, oddział – 9n

	granicy polno-leśnej		
12	Zabezpieczanie mechaniczne modrzewia (<i>Larix decidua</i>), cisa (<i>Taxus baccata</i>) i cennych gatunków liściastych, w celu ograniczenia szkód powodowanych przez zwierzęta łowne przez palikowanie	1213 sztuk	Obszar Parku
13	Konserwacja ogrodzeń zabezpieczających uprawy i odnowienia leśne przed jeleniowatymi	Według potrzeb	Obszar Parku
14	Zbiór nasion i owoców z rodzimych drzew i krzewów	Według potrzeb	Obszar Parku
15	Wykaszenie roślin zielnych na powierzchni upraw leśnych	15,95 ha	Obszar Parku
16	Jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny (<i>Pinus sylvestris</i>) na stałych partiach kontrolnych, w celu oceny zagrożenia spowodowanego przez szkodniki liściożerne, w szczególności: 1) strzygonia choinówka (<i>Panolis flammea</i>), 2) poproch cetyniak (<i>Bupalus piniaria</i>), 3) zawisak borowiec (<i>Hyloicus pinastri</i>), 4) barczatka sosnowka (<i>Dendrolimus pini</i>), 5) osnuja gwiazdzista (<i>Acantholyda posticalis</i>), 6) gatunków z rodziny borecznikowatych (<i>Diprionidae</i>)	501 prób	Obszar Parku
17	Prognozowanie występowania brudnicy mniszki (<i>Lymantria monacha</i>) – wykładanie pułapek zapachowych (feromonowych)	51 sztuk	Obszar Parku
18	Wycinanie, wrywanie, a w wyjątkowych przypadkach zwalczanie chemiczne obcych gatunków roślin: 1) czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>), 2) robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>), 3) dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>), 4) klonu jesionolistnego (<i>Acer negundo</i>), 5) sosny Banksa (<i>Pinus banksiana</i>) 6) rdestowca japońskiego	Okolo 1136,08 ha	Obszar Parku

	<i>(Reynoutria japonica)</i>		
19	Ograniczenie liczebności osobników z gatunku sarna (<i>Capreolus capreolus</i>) zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych	100 sztuk, w tym 45 kozłów, 40 kóz, 15 kozłaków	Obszar Parku
20	Ograniczenie liczebności osobników z gatunku jeleni (<i>Cervus elphus</i>) zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych i rolnych	40 sztuk, w tym 15 byków, 15 łań, 10 cielaków	Obszar Parku
21	Ograniczenie liczebności osobników z gatunku dzik (<i>Sus scrofa</i>) zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, w celu minimalizacji szkód w uprawach i płodach rolnych	500 sztuk – struktura odstrzałów zależna od wielkości i struktury populacji w danym roku	Obszar Parku
22	Ochrona ptaków i drobnych ssaków, przez ograniczenie liczebności osobników lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), jenoty (<i>Nyctereutes pryonoides</i>), norki amerykańskiej (<i>Mustela vison</i>), szopki (<i>Procyon lotor</i>) zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie	Bez ograniczeń	Obszar Parku
23	Łagodzenie wpływu ekstremalnych warunków pogodowych na zwierzynę przez: 1) wykładanie lizawek dla zwierząt, 2) pogłębianie i odładzanie wodopojów na ciekach i zbiornikach wodnych, 3) udostępnianie runa – częściowe usunięcie pokrywy śnieżnej, 4) dokarmianie w skrajnie trudnych warunkach zimowych w przypadku masowego zagrożenia życia zwierząt, 5) oczyszczanie poboczy dróg w celu poprawienia widoczności wybiegającej zwierzyny	Według potrzeb	Obszar Parku
24	Konserwacja słupków granicznych	Według potrzeb	Obszar Parku
25	Ochrona przeciwpożarowa przez: 1) konserwacja pasów przeciwpożarowych	5,57 km	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały - 297m,304y, 308d, 316x, 334t,372o, 373dx, 411c, 419a.

(mineralizacja),		2. Obręb Ochronny Laski, oddziały 111Am, 134As, 306a,y,lx,mx,ox,sx,tx,wx,307cx,308k,bx,kx,tx, 309cx,310i,n,w,x,y,cx,dx,gx,kx,nx,rx,wx,xx,zx, 311m,l,o, 312d,g,h,k,n, 313c,d,f,g, 314g,333w,dx,gx,ix,339a,b,m,341d,i,l,m
2) konserwacja punktów czerpania wody,	2 punkty	1. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 323i. 2. Obręb Ochronny Laski, oddział 26k
3) utrzymanie przejezdności 88 dojazdów pożarowych – konserwacja,	52,2 km	Obszar Parku
4) stabilizacja dojazdów pożarowych – zasypywanie dołów kruszywem naturalnym,	31,1 km	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 65g, 66g, 69w, 70r,s, 71k,l, 72s,w, 80c,d,f,g, 84f, 85a,b, 86a, 87a,g, 88a, 89a,c,d, 90a,d, 91a,c,d, 92j,k, 93c, 94a, 104, 112, 118b, 123d, 127f, 128a,b, 133a, 134c, 135a,f, 147a, 155c, 156a, 157a,b, 158b, 174a, 186b, 187b,i, 190a,b,d, 191a, 193i, 194a,f,i,h, 195a, 196a, 218, 219, 254b,g,k,m, 255a,c, 259a, 252i,j, 370m, 372, 373, 374, 378k,l,m, 382, 386a,z,x, 387j,gx,rx, 387 dz. 30,31,33, 388a,c, 412j,z,x, 413d, 414g,j, 415r,t,w,x,dx,fx,gx, 416m,ax, 417b,c, 418d,m,o,p, 419a,b,g,h,l, 421a,c. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 62c, 63a, 75, 76, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 132, 174, 175, 177, 195f,g,h, 215, 367,368. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 11o, 26g, 41a, 194a,b,d,l, 195k, 196a,b,c,f, 197g,h, 234a,b, 255a,b, 255Aa, 255Bb, 258a,c, 259a,b, 260j, 261f,g, 287, 288, 289
5) utwardzenie płytami typu Yomb dojazdów pożarowych na wydmach	15,427 km	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 80d, 81a, 141a, 149a, 156a,b, 158a, 175a, 176a, 179a, 187j,l, 192d,f, 232a, 234d, 235a, 237a, 330r,s,t, 370f,p,t,x, 374m, 375a,g,j, 376a,c, 384f, 385 dz. 64, 65, 387cx, 413a,b. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 24, 39, 59a, 61b, 78d,g, 79b, 84a,b, 124a, 150a, 160i, 168a, 176a, 188f, 189a,c,d, 212b, 370. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 75a, 76d,f,i,j, 78c,d, 81l, 103b, 105b, 106, 107c, 111Ag, 124a, 127d, 128b,d, 129b,c,d, 137a, 138a, 142a,b, 143a,b, 144a,b, 150a, 155a, 159d,h,j, 165a, 170b, 178l,m,n, 179a, 180a,f, 234b, 235a,b, 236a,b, 238a,b, 239a,b,c,d, 255a,b, 255Aa, 255Bb, 260j, 313g,h,s,t,z, 314f,i
6) porządkowanie terenów przyległych do dróg publicznych i szlaków turystycznych,	49,88 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 69o, 134c, 136c, 172Aa, 189b, 225b, 260a, 298xx, 354o, 374c, 382b,i. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 20r,

			36a,b,f,g, 127b, 128n, 130b, 205c, 229f, 339l, 351g,j,k,l,w, 358h, 373r, 396c, 401c. 3. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 10k, 11a,d,f, 32c, 80a,c, 90a,c, 91a,b,c, 111Ac,d,f,g, 115g, 122a, 170g, 182b, 207a, 325f,g, 253h, 254k, 259b, 268s, 333b,j, 353a, 369g
	7) usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej spod linii energetycznych i wokół transformatorów,	Według potrzeb	Obszar Parku
	8) naprawa i wymiana słupów, tablic informacyjnych i ostrzegawczych dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu,	Według potrzeb	Obszar Parku
	9) oznakowanie dojazdów pożarowych,	Według potrzeb	Obszar Parku
	10) ustawienie tablic o zakazie wstępu do lasu,	Według potrzeb	Obszar Parku
	11) prowadzenie letnich obserwacji przeciwpożarowych na wieżach, w obrębach i obwodach ochronnych oraz w punkcie alarmowo-dyspozycyjnym Parku	7 wież, zależnie od zagrożenia	Obszar Parku
26	Naprawa nawierzchni dróg gospodarczych	Według potrzeb	Obszar Parku
27	Ochrona dąbrowy świetlistej i gatunków z nią związanych przez usuwanie podrostu drzew i krzewów, w tym gatunków obcych, w szczególności czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>)	2,5 ha	1. Obręb Ochronny Kromnów, oddział – 192h. 2. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 149c, 199f,h,i, 229f,k
28	Odkrzaczanie wrzosowiska	10 ha	Obręb Ochronny Laski, oddziały – 107c, 108a,b, 109c, 110d
29	Odkrzaczanie i tworzenie luk w drzewostanach w celu ochrony buławnika czerwonego (<i>Cephalanthera rubra</i>)	0,5 ha	Obręb Ochronny Laski, oddziały – 103g,f,l,n, 122a,f
30	Ochrona gatunku rzadkiego, chronionego –piaskowca trawiastego (<i>Arenaria graminifolia</i>), przez usuwanie odrostów czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>)	1 ha	Obręb Ochronny Laski, oddział 111Ad,j,k
31	Ochrona muraw napiaskowych przez usuwanie podrostu drzew i krzewów, w szczególności siedlisk przyrodniczych: 1) wydmy śródlądowych z murawami szczytlichowymi,	5,55 ha	1. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 331bx, 332n, 111Ab, c, d, g, 199 h, i, 282a,k,j, 227f, 334r. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 188i, 280m

	2) ciepłolubnych muraw napiaskowych i gatunków roślin z nimi związanych, w szczególności leńca bezpodkwiatkowego (<i>Thesium ebracteatum Hayne</i>)		
32	Ochrona muraw napiaskowych przez koszenie ręczne, w szczególności siedlisk przyrodniczych: 1) wydm śródlądowych z murawami szczytlichowymi, 2) ciepłolubnych muraw napiaskowych i gatunków roślin z nimi związanych, w szczególności leńca bezpodkwiatkowego (<i>Thesium ebracteatum Hayne</i>)	2,40 ha	Obręb Ochronny Laski, oddziały – 282a,k,j, 227f, 334r
33	Ochrona stanowisk gatunków roślin światłolubnych przez grodzenie dzwoniecznika wonnego (<i>Adenophora liliifolia</i>)	0,20 ha ogrodzenie stanowiska siatką	Obręb Ochronny Laski, oddział 229f,k
34	Koszenie powierzchni muraw w celu ochrony gatunków restytuowanych – orlika pospolitego (<i>Aquilegia vulgaris</i>) i napastrnicy zwyczajnej (<i>Digitalis grandiflora</i>)	0,1ha	Obręb Ochronny Laski, oddział 115
35	Odkrzaczanie powierzchni muraw w szczególności ciepłolubnych, śródlądowych muraw napiaskowych i gatunków z nimi związanych, w szczególności: 1) leńca bezpodkwiatkowego (<i>Thesium ebracteatum Hayne</i>), 2) sasanki otwartej (<i>Pulsatilla patens</i>) 3) lepnicy wąskopłatkowej (<i>Silene otites</i>), 4) goździka piaskowego (<i>Dianthus arenarius</i>), 5) sasanki łąkowej (<i>Pulsatilla pratensis</i>), 6) orlika pospolitego (<i>Aquilegia vulgaris</i>), 7) napastrnicy zwyczajnej (<i>Digitalis grandiflora</i>)	1,9 ha	1. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 115, 227, 334. 2. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 360, 355. 3. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 280
36	Odkrzaczanie powierzchni dąbrów świetlistych i gatunków z nimi związanych, w tym dzwoniecznika wonnego (<i>Adenophora liliifolia</i>)	0,5 ha	Obręb Ochronny Laski, oddział 229
37	Poszerzanie i utrzymywanie luk w drzewostanach w celu ochrony dąbrów świetlistych i gatunków z	1 ha	1. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 199, 223A, 255.

	nimi związanych		2. Obręb Ochronny Kampinos, oddział 192
38	Poszerzanie i utrzymywanie luk w drzewostanach w celu ochrony muraw, w szczególności wydm śródlądowych z murawami napisakowymi, ciepłolubnych, śródlądowych muraw napiaskowych i gatunków z nimi związanych, w szczególności leńca bezpodkwiatkowego (<i>Thesium ebracteatum</i> Hayne), goździka piaskowego (<i>Dianthus arenarius</i> L.), sasanki łąkowej (<i>Pulsatilla pratensis</i>), wężymordu stepowego (<i>Scorzonera purpurea</i>)	0,5 ha	1. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 111A, 227, 334 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 188
39	Ochrona in situ gatunków i siedlisk zgodnie z formularzem SDF dla obszaru Natura 2000 PCL140001 Puszcza Kampinowska	Według potrzeb i możliwości	Obszar Parku

B. W nieleśnych ekosystemach łądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ochrona cennych płatów siedlisk dogodnych dla rozwoju rzadkich gatunków motyli oraz derkacza (<i>Crex crex</i>) i żurawia (<i>Grus grus</i>) przez: 1) wykaszanie łąk, 2) odkrzaczanie łąk, 2) usuwanie pokosu, w ramach realizacji zadań projektu „Czynna ochrona podmokłych łąk – siedlisk rzadkich gatunków motyli i ptaków oraz aktywna ochrona nietoperzy w Kampinoskim Parku Narodowym” finansowanego ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Koszenie – 90 ha Odkrzaczanie – 2 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos: 1) oddział 420d,f, 2) wieś Wiejca dz. ew. 2, 3, 5, 172/1, 3) wieś Aleksandrów dz. ew. 49, 50, 108, 4) wieś Famułki Brochowskie dz. ew. 216. 2. Obręb Ochronny Laski: 1) oddziały - 115d,k, 198k, 227f, 228h, 134Ag, 135j, n, 309k, 334k, m, 2) wieś Sieraków dz. ew. 312/3, 316/3, 318, 314/1, 473. 3. Obręb Ochronny Kromnów: 1) wieś Aleksandrów dz. ew. 26, 27, 2) wieś Dąbrówka, dz. ew. 38-42, 44, 46-48, 87-90, 98/1, 100, 103, 3) wieś Sowa Wola, dz. ew. 4, 16, 17, 18/1, 19, 20, 28/1, 30, 31-37, 47, 50-53, 58, 59, 4) wieś Górki dz. ew. 196, 200, 201, 203, 204
2	Odkrzaczanie i koszenie łąk oraz usuwanie pokosu w celu ochrony cennych płatów łąk świeżych wilgotnych i zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych oraz gatunków z nimi związanych	8,8 ha koszenie, w tym 3,7 ha odkraczanie	Obręb Ochronny Laski: 1) oddziały – 294a, i, 284a, 376b, 2) dz. ewid. 62/2, 227f
3	Zapobieganie naturalnemu pojawianiu się niepożądanych gatunków roślin (sukcesji) przez	2,32 ha	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 204t, 204r, 389a

	wykaszenie krzewów i odrośli		
4	Koszenie łąk przez miejscowych rolników, na terenach bezpośrednio przyległych do użytkowanych przez nich gruntów w ramach zbioru traw	16,32 ha	<p>1. Obręb Ochronny Kampinos:</p> <p>1) oddział 275cx, 355s,</p> <p>2) wieś Aleksandrów - dz. nr 45,</p> <p>2. Obręb Ochronny Kromnów:</p> <p>1) oddziały - 19h,i,j,k,l, 302j,</p> <p>2) wieś Zamość dz. nr 52.</p> <p>3. Obręb Ochronny Laski:</p> <p>1) oddział 306nx,zx, 307b,w,x,y,bx,dx,gx,fx,d,w, 308dx, 309w,y, gx, 310p</p>
5	Użytkowanie gruntów rolnych przez miejscowych rolników w ramach umów dzierżawy	126,59 ha	<p>1. Obręb Ochronny Kampinos:</p> <p>1) oddziały – 170g, 219i,f,j, 288b, 298b,t,dx,dy, 304x, y,bx,cx,fx,kx, 325l,o,s,x,y,z,</p> <p>2) wieś Górki – część dz. nr 368/2,</p> <p>3) wieś Famułki Brochowskie – cz. dz. 283,</p> <p>4) wieś Roztoka – cz. dz. 21/1.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kromnów:</p> <p>1) oddziały – 20j,k, 77c, 216a,b,c,f,l, 266d, 273n, 291ax,cx, 292d,o, 296i,j,k, 297l, 299c,d,fx, 300c,d, 301a,c, 302c,f,g,i,l, 303d, 304g, 305h, 306a, 312jx, 325cx,gx, 355dx,fx, 379d, 410l, 412b,c,d,f,g,h,i,j, 419c,k,</p> <p>2) wieś Cisowe – cz. dz. 7, 23, 56, 81,</p> <p>3) wieś Dąbrówka – dz. 18,</p> <p>4) wieś Górki – cz. dz. nr 61, 63, 73, 109, 145, 172, 319, 194, 273, 275, 284, 294,</p> <p>5) wieś Kromnów – dz. 283/1,</p> <p>6) Miszory – cz. dz. 322/2, 326.</p> <p>3. Obręb Ochronny Laski:</p> <p>1) oddziały – 115c, 306bx,307d, 310w,hx,by, 312c,i,j, 313i,l, 323g,t,ax,bx, 324t,y,lx,mx,ox, 325t,w,x,y,cx,mx,rx,tx, 327c, 332x, 345c,</p> <p>2) Sieraków – dz. 604/5, cz. dz. 604/6,</p> <p>3) Wiersze – cz. dz. 54</p>
6	Zachowanie ekosystemów otwartych w ramach dzierżaw rolnośrodowiskowych przez: 1) usuwanie krzewów, 2) koszenie, 3) usuwanie pokosu	828,02 ha	<p>Tereny łąkowe przeznaczone pod wieloletnią dzierżawę (do 5 lat) - w ramach umów dzierżaw dla dzierżawców uczestniczących w pakietach służących ochronie zagrożonych gatunków zwierząt i siedlisk przyrodniczych:</p> <p>1) Obręb Ochronny Kampinos:</p> <p>a) oddziały – 59a,b, 170h, 212c, 245d,f, 267d, 275b,o,ax,cx,dx,fx, 277n, 278a,b, 284a,b, 287c,d,g,i,j,k,l, 288a,b,c,h,i, 290a,k,n, 295c,g,i, 310a,b, 311j, 312b,c,d,f,g, 313a,b,c, 314a,b,c, 317a, 320a, 322h, 324g,h,i,j,l,m,n, 325c,d,f,g,h,i,k,l,m,n,p,r,w,ax, 326a,b,c,d,f,g,h, 328c,d,f,g,h,i,j,k,l,m,n,o, 331a,b, 333a,b,c, 334a,b,c,d,o, 335a,b,c,d,f,h,k, 336a,b,c,f, 342a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l, 343a,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m, 361c,d,f, 362c,f,g,h, 364c,i,j,k, 366m, 368w,</p>

			<p>390a,b,c, 391a, 392a, 393a,b,g,h,i, 394a, 396l,i,k, 398p, 399i, 400a,d,i,k,o, 401c,g, 402d, 403c,f, 404d, 405b,j,k,l,p, 406d,r,x,cx,dx,fx,hx, 407f, 408b,i,p, 409b,d,i,m,n, 425b,c, 452d,g,h,</p> <p>b) Aleksandrów – cz. dz. 39/2, 45, 47,</p> <p>c) wieś Górki - cz. dz. nr 339, 340, 342, 381/3,</p> <p>d) wieś Famułki Brochowskie - dz. nr 60, 68, 72, 73, 78, 81, 83, 84 cz., 90, 98, 101, 102, 110, 112, 113, 152, 157 cz., 159 cz., 160, 161, 162, 165, 181 cz., 182, 192, cz. 283, 376 cz.,</p> <p>e) wieś Granica – cz. dz. 67,</p> <p>f) wieś Kampinos – cz. dz. 392/1, 455/1,</p> <p>g) wieś Kiścinnie- Krogulec - cz. dz. nr 86, 88/2,</p> <p>h) wieś Lasocin - dz. 342, 354, cz. dz. nr 247, 341,</p> <p>i) wieś Roztoka - cz. dz. 6/1, 9, 23, 116/2, 117,</p> <p>j) wieś Zaborówek - dz. 455, cz. dz. nr 331, 333, 334, 335, 337, 339, 344, 355, 362, 366, 393, 396, 398, 422, 424,</p> <p>2) Obręb Ochronny Kromnów:</p> <p>a) oddziały – 291s,y, 292k,d, 300m,n,o,r,s,t,y,bx 302l, 303a, 304g,i,k,l, 322n,p, 323g,i, 324o, 325i,r,y,z,cx,gx,hx, 326o,r,s,ax,bx, 327d,f,g,h,i, 328m,o,p, 330b,g,h,i,k,l,m, 335a, 369r,ax, 370gx, 372j, 381y,z, 382m,o,r,s,w, 383j,o,p, 384d,f,g,h,i,m,n,o,p,r,t, 385c,i, 387a, 393a,b,c,g,f,i,j,l,m,o,p,s,t, 398l,m,n,o,</p> <p>b) Aleksandrów – dz. nr 9, 10, 12, 20,</p> <p>c) wieś Dąbrówka – dz. nr: 9, 12, 14, 20/3,</p> <p>d) wieś Famułki Brochowskie – dz. nr 2 cz., 4 cz., 13 cz., 19, 22, 24, cz., 25 cz., 30 cz., 40, 47 cz., 50, 52, 53,</p> <p>e) wieś Famułki Królewskie cz. dz. nr 196, 197, 223, 224, 207, 254,</p> <p>f) Nowa Dąbrowa - dz. nr 2/2 cz., 3 cz., 4 cz., 9 cz., 13 cz., 15/1 cz., 27 cz., 32 cz., 33 cz., 34/2 cz., 41 cz., 48, 50/1 cz., 60/1, 62, 63/1, 67/1, 69, 70/1, 160/1 cz., 168, 170/1 cz., 180/1 cz., 182 cz.,</p> <p>g) Stara Dąbrowa - cz. dz. 65,</p> <p>h) wieś Władysławów cz. dz. nr 67, 79,</p> <p>i) wieś Górki – cz. dz.: 121, 125, 128, 149, 154/1, 288,</p> <p>3) Obręb Ochronny Laski:</p> <p>a) oddziały – 307b,d,w,x,ax,bx, 309g,ax, 310b,c,j,</p> <p>b) wieś Brzozówka – dz. nr 350,</p> <p>c) wieś Janówek dz. nr 35, 84,</p> <p>d) wieś Truskawka – cz. dz. 11/1, 15</p>
7	Koszenie powierzchni łąk i muraw, w szczególności zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych, ekstensywnie	9,1 ha	<p>1. Obręb Ochronny Kampinos, oddział – 420</p> <p>2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 102 i 103, 287, nr ewid. 81/1 Sowa Wola Folwarczna</p> <p>3. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 274, 275, 282,</p>

	<p>użytkowanych niżowych łąk świeżych i gatunków z nimi związanych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) goździka pysznego(<i>Dianthus superbis</i>), 2) goryczki wąskolistnej(<i>Gentiana pneumonanthe</i>), 3) nasięźrzała pospolitego(<i>Ophioglossum vulgatum</i>), 4) kukulki szerokolistnej(<i>Dactylorhiza majalis</i>), 5) pełnika europejskiego(<i>Trollius europaeus</i>), 6) kukulki krwistej (<i>Dactylorhiza incarnata</i>), 7) kruszczyka błotnego (<i>Epipactis palustris</i>), 8) czarcikęsika Kluka(<i>Succisella inflexa</i> (Kluk)) 		294, 376, nr ewid. 62/2 Mariew
8	<p>Odkrzaczanie powierzchni łąk, w szczególności zmiennowilgotnych łąk trzęslicowych, ekstensywnie użytkowanych niżowych łąk świeżych i gatunków z nimi związanych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) goździka pysznego(<i>Dianthus superbis</i>), 2) goryczki wąskolistnej(<i>Gentiana pneumonanthe</i>), 3) nasięźrzała pospolitego(<i>Ophioglossum vulgatum</i>), 4) kukulki szerokolistnej (<i>Dactylorhiza majalis</i>), 5) pełnika europejskiego(<i>Trollius europaeus</i>), 6) kukulki krwistej (<i>Dactylorhiza incarnata</i>), 7) kruszczyka błotnego (<i>Epipactis palustris</i>), 8) czarcikęsika Kluka(<i>Succisella inflexa</i> (Kluk)) 	20 ha	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 172A, 358, 359, 360, 361, 364, 389, 391, 392, 393, 394, 420 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 102 i 103, 287, nr ewid 81/1 Sowie Wola Folwarczna 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 227, 284
9	<p>Ochrona muraw i dąbrów świetlistych, w szczególności wydmy śródlądowych z murawami napisakowymi, ciepłolubnych, śródlądowych muraw napisakowych, ciepłolubnych</p>	24,05 ha	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obręb Ochronny Kampinos, oddział 192 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 188 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 111A, 199, 274, 275, nr ewid 62/2 Mariew 4. Obszar Parku – wokół powierzchni objętych innymi zabiegami

	<p>dąbrów i gatunków z nimi związanych przez usuwanie gatunków obcych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>), 2) dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>), 3) robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>), 4) kolczurki klapowna (<i>Echinocystis lobata</i>), 5) rdestowców (<i>Reynoutria</i>), 6) nawłoci (<i>Solidago</i>), 7) niecierpka gruczołowatego (<i>Impatiens glandulifera</i>) 		
10	Nabywanie gruntów leśnych niebędących w użytkowaniu wieczystym Parku ze środków pozyskanych z funduszu leśnego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasów Państwowych	Według potrzeb	Obszar Parku
11	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ograniczenie liczebności osobników z gatunku dzik (<i>Sus scrofa</i>) zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, w celu minimalizacji szkód w uprawach i płodach rolnych. 2. Zabezpieczanie pól środkami zapachowymi. 3. Grodzenie 	500 sztuk, struktura odstrzałów zależna od wielkości i struktury populacji w danym roku	Obszar Parku
12	Ograniczenie liczebności osobników z gatunku sarna (<i>Capreolus capreolus</i>) zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych	100 sztuk, w tym 45 kozłów, 40 kóz, 15 koźlaków	Obszar Parku
13	Ograniczenie liczebności osobników z gatunku jeleni (<i>Cervus elpahus</i>) zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych i rolnych	40 sztuk, w tym 15 byków, 15 łań, 10 cielaków	Obszar Parku

14	Ochrona ptaków i drobnych ssaków, przez ograniczenie liczebności osobników lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), jenota (<i>Nyctereutes pryonoides</i>), norki amerykańskiej (<i>Mustela vison</i>), szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie		Obszar Parku
15	Renaturyzacja lub rekultywacja obiektu powojkowego w Laskach K7215 i poprawa warunków siedlisk dla nietoperzy (<i>Chiroptera</i>)	Według możliwości (pozyskanych środków)	Obręb Ochronny Laski, działka ewidencyjna 2497 i 2498, oddział 86a, 85c

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	1. Spowalnianie odpływu wód powierzchniowych. 2. Zwiększanie małej retencji. 3. Zasypywanie zbędnych odcinków rowów melioracyjnych. 4. Uzupełnienie wypłukanej przez wodę ziemi (z przetamowań i wałów ziemnych). 5. Remont drewnianych przegród. 6. Naprawa innych uszkodzeń w istniejących przetamowaniach	Według potrzeb	Obszar Parku
2	Przyspieszanie odpływu wód powierzchniowych w przypadku wyjątkowo wysokich, długo utrzymujących się stanów wysokich wód powodujących zagrożenie dla ludzi i mienia	Według potrzeb	Obszar Parku
3	Wykonanie brodu kamiennego z drewnianą ścianką szczelną oraz lokalne naprawy grobli	1 sztuka	Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 388, 386, 397
4	Wykonanie brodu kamiennego z drewnianą ścianką szczelną na Kanale Kacapskim	1 sztuka	Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 394, 396
5	Wykonanie brodu kamiennego z drewnianą ścianką szczelną na Kanale Kacapskim	1 sztuka	Obręb Ochronny Kromnów, 381
6	Wykonanie niskiego progu na rowie dochodzącym do Kanału Łasica od południa	1 sztuka	Obręb Ochronny Kampinos, oddział 323
7	Nadsypanie i zagęszczenie grobli	Okolo 650 m	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 322, 331
8	Wykonanie progu piętrzącego	1 sztuka	Obręb Ochronny Kampinos, oddział 53
9	Wykonanie brodu kamiennego	1 sztuka	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 314,

	z drewniana ścianką szczelną		311
10	Wykonanie brodu kamiennego z drewniana ścianką szczelną	1 sztuka	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 310, 313
11	Wykonanie progów piętrzących na ciekach mających ujście do Kanału Łasica	2 sztuki	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 247, 248
12	Wykonanie przepustu	1 sztuka	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 296, 297
13	Wykonanie progu piętrzącego	1 sztuka	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 243, 245
14	Wykonanie podłużnego przetamowania	1 sztuka	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 292, 299
15	Wykonanie progu piętrzącego	1 sztuka	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 279, 287
16	Wykonanie przepustów	2 sztuki	Obręb Ochronny Laski, oddziały – 67, 318
17	Wykonanie podłużnego przetamowania z podwójnego płotka faszynowego wraz z zastawką z ruchomym poziomem piętrzenia	1 sztuka	Obręb Ochronny Laski, oddział 41
18	Wykonanie zastawki drewnianej na Wilczej Strudze	1 sztuka	Obręb Ochronny Laski, oddział 40
19	Wykonanie brodu kamiennego z drewniana ścianką szczelną na Wilczej Strudze	1 sztuka	Obręb Ochronny Laski, oddziały – 7, 21
20	Wykonanie przepustu umożliwiającego piętrzenie wody	1 sztuka	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 18, 292
21	Wykonanie przepustu umożliwiającego piętrzenie wody	1 sztuka	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 76, 301, 302
22	Wykonanie przepustu umożliwiającego piętrzenie wody	1 sztuka	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 301, 302

D. Inne, według specyfiki Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Przeciwdziałanie osuwaniu się wydm	Naprawa 30 drewnianych płotków przeciwerozrywających	Obręb Ochronny Kromnów, oddziały - 136-138, 178-183, 184-188
2	Ochrona i kształtowanie walorów widokowych – sadzenie zrzewów wierzbowych	50 sztuk	Obręb Ochronny Kromnów, oddziały 398m,n
3	Ochrona obszarów Parku przed nadmierną penetracją ludzką: 1) konserwacja istniejących szlabanów, 2) ustawianie ogrodzeń i barier	Według potrzeb	Obszar Parku
4	1. Ochrona obszarów Parku przed nadmiernym ruchem turystycznym. 2. Bieżąca naprawa, konserwacja, modernizacja, odbudowa i budowa	Według potrzeb	Obszar Parku

	infrastruktury turystycznej		
5	Konserwacja leśnych mogił z okresu II Wojny Światowej	Według potrzeb	Obszar Parku
6	Konserwacja cmentarzy z okresu II Wojny Światowej	Według potrzeb	1. Cmentarz – Mauzoleum i Muzeum Miejsce Pamięci Palmiry, oddział –123a. 2. Cmentarze wojenne w: 1) Wierszach, dz. ew. nr 118, 2) Laskach, oddział 210c, 3) Granicy, oddział 173f, 4) Wiktorowie, oddział 298g
7	Konserwacja miejsca pochówku Żydów	Według potrzeb	Obręb Ochronny Kampinos, oddział – 354ox
8	1. Porządkowanie cmentarza kolonistów niemieckich, konserwacja i opieka nad cmentarzem. 2. Odkrzaczenie oraz inne czynności według wskazań Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków	Według potrzeb	Obręb Ochronny Laski, oddział 2f
9	Ochrona obszarów Parku przed nadmierną penetracją ludzką przez wytyczenie i oznakowanie szlaków turystyki konnej	Według potrzeb	Obszar Parku
10	Konserwacja i ochrona na terenie wykupionych nieruchomości: 1) kapliczek, 2) krzyży przydrożnych, 3) tablic pamiątkowych, 4) pomników	Według potrzeb	Obszar Parku
11	Opieka nad cmentarzami kolonistów „olenderskich”: 1) budowa i konserwacja ogrodzeń, 2) usunięcie krzewów, 3) ustawianie tablic informacyjnych	Według potrzeb	1. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 367dx, 391m. 2. Obręb Ochronny Kampinos działka nr 2 we wsi Karolinów
12	Opieka nad Sosną Powstańców 1863 r.	Według potrzeb	Obręb Ochronny Kampinos, oddział – 82d
13	Budowa i modernizacja ścieżek edukacyjnych	Według potrzeb	Obszar Parku
14	Modernizacja i przystosowanie dla potrzeb osób niepełnosprawnych ścieżki edukacyjnej „Puszczańską Ścieżką do Leśnego Ogródka Botanicznego”	Według potrzeb	Obszar Parku
15	Monitoring ruchu turystycznego	Według potrzeb	Obszar Parku

16	Prowadzenie inwentaryzacji gatunków grzybów, roślin i zwierząt oraz monitoringu przyrodniczego środowiska abiotycznego, gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk ze szczególnym uwzględnieniem chronionych w ramach sieci Natura 2000, a także procesów ekologicznych zachodzących w środowisku	Według potrzeb	Obszar Parku
17	Prowadzenie monitoringu skutków działań ochronnych	Według potrzeb	Obszar Parku
18	Monitoring stanów wód powierzchniowych i podziemnych	56 piezometrów, 20 punktów wodowskazowych	Obszar Parku
19	Monitoring wpływu działań podjętych w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	Według potrzeb	Obszar Parku
20	Likwidacja dzikich składowisk odpadów	Według potrzeb	Obszar Parku

III. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony krajobrazowej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Nabywanie nieruchomości prywatnych położonych w granicach Parku	Według możliwości	Obszar Parku
2	Produkcja materiału sadzeniowego	3,08 ha	Gospodarstwo Szkółkarskie w Julinku
3	Propagowanie sadzenia gatunków rodzimych drzew i krzewów przy gospodarstwach prywatnych	Według możliwości	Obszar Parku
4	Zwalczanie chemiczne i biologiczne chorób grzybowych materiału sadzeniowego	0,63 ha	Gospodarstwo Szkółkarskie w Julinku
5	Kontrolne poszukiwania owadów w glebie	Według potrzeb	Grunty rolne do zalesień i Gospodarstwo Szkółkarskie w Julinku
6	Ograniczenie liczebności osobników z gatunku sarna (<i>Capreolus capreolus</i>) zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych	100 sztuk, w tym 45 kozłów, 40 kóz, 15 kozłaków	Obszar Parku
7	Ograniczenie liczebności osobników z gatunku jeleń (<i>Cervus elaphus</i>) zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych i rolnych	40 sztuk, w tym 15 byków, 15 łań, 10 cielaków	Obszar Parku

8	Ograniczenie liczebności osobników z gatunku dzik (<i>Sus scrofa</i>) zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, w celu minimalizacji szkód w uprawach i płodach rolnych	500 sztuk - struktura odstrzałów zależna od wielkości i struktury populacji w danym roku	Obszar Parku
9	Ochrona ptaków i drobnych ssaków, przez ograniczenie liczebności osobników lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), jenota (<i>Nyctereutes pryonoides</i>), norki amerykańskiej (<i>Mustela vison</i>), szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie	Bez ograniczeń	Obszar Parku
10	Ochrona przeciwpożarowa: 1) konserwacja pasów przeciwpożarowych (mineralizacja),	2,72 km	1. Obręb Ochronny Kampinos: 1) oddziały - 152a, 157h, 172Ar,253p, 366f, 368h, 2) wieś Korfowe działka nr 77.
	2) konserwacja punktów czerpania wody,	1 punkt	2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 84k, 180f. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 81b, 194f,g,i,j
	3) porządkowanie terenów przyległych do dróg publicznych i szlaków turystycznych,	4,8 ha	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 173h, 204f,h
	4) utrzymanie przejezdności 20 dojazdów pożarowych – konserwacja,	2,5 km	Obszar Parku
	5) stabilizacja dojazdów pożarowych – zasypywanie dołów kruszywem naturalnym	0,3 km	Obręb Ochronny Kampinos: oddziały – 199g, 204c,f,l, 436b
	6) usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej pod liniami energetycznymi i wokół transformatorów, 7) usuwanie zbędnych przewodów energetycznych, słupów energetycznych i telekomunikacyjnych, 8) naprawa i wymiana słupów, tablic informacyjnych i ostrzegawczych dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu, 9) oznakowanie dojazdów pożarowych, 10)ustawienie tablic o zakazie wstępu do lasu, 11)prowadzenie letnich obserwacji przeciwpożarowych na wieżach, w obrębach i obwodach ochronnych oraz w punkcie alarmowo-dyspozycyjnym Parku	Według potrzeb	Obszar Parku

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Nabywanie nieruchomości prywatnych położonych w granicach Parku	Według możliwości	Obszar Parku
2	1. Ograniczenie liczebności osobników z gatunku dzik (<i>Sus scrofa</i>) zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, w celu minimalizacji szkód w uprawach i płodach rolnych.	500 sztuk - struktura odstrzałów zależna od wielkości i struktury populacji w danym roku	Obszar Parku
	2. Zabezpieczanie pól środkami zapachowymi oraz przez grodzenie	Według potrzeb	Obszar Parku
3	Ograniczenie liczebności osobników z gatunku sarna (<i>Capreolus capreolus</i>) zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych	100 sztuk, w tym 45 kozłów, 40 kóz, 15 kozłaków	Obszar Parku
4	Ograniczenie liczebności osobników z gatunku jeleń (<i>Cervus elpahus</i>) zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych i rolnych	40 sztuk, w tym 15 byków, 15 łań, 10 cielaków	Obszar Parku
5	Ograniczenie liczebności lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), norki amerykańskiej (<i>Mustela vison</i>), szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>), bażanta (<i>Phasianus colchicus</i>) w celu ochrony ptaków i drobnych ssaków, zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie	Bez ograniczeń	Obszar Parku
6	Użytkowanie terenów rolnych	20,48 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos: 1) oddział 219f, 2) wieś Lasocin działki nr 21, 22. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 419k. 3. Ośrodek Hodowli Żubrów w Smardzewicach (OHŻ), oddział 1a, 3b,c,d, f, g, h, i, j
7	Wykup gruntów w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinowska” NAT/PL/000084”	125 ha	Grunty wsi – Brochów Łąki, Famułki Brochowskie, Bieliny, Łubiec, Kępiaste
8	Koszenie inicjujące łąk w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinowska” NAT/PL/000084”	Okolo 56 ha w ciągu 3 lat	Obszary Ochrony Krajobrazowej Brochów i Łubiec Kępiaste
9	Dwukrotne koszenie roślinności zielnej i usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej (VI-X) wewnątrz oraz na zewnątrz	Okolo 3 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, Obwód Ochronny Kampinos, oddział 172Af. 2. Obręb Ochronny Kromnów

	ogródka meteorologicznego		oddział 377. 3. Obręb Ochronny Laski, oddział 206
10	Odkrzaczanie powierzchni obniżenia bagiennego w celu ochrony stanowiska salwinii pływającej (<i>Salvinia natans</i>)	1,3 ha	Obręb Ochronny Kromnów, obszar poligonu wojskowego
11	Wykaszenie z pozyskaniem siana	55,03 ha	Obręb Ochronny Laski, działki ewidencyjne 1/3, 2, 3/1, 5 w Truskawce, 423/2 w Małocicach

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Utrzymanie ziemnego zbiornika retencyjno-infiltrującego, pełniącego również funkcję gromadzenia części oczyszczonych wód pościekowych z oczyszczalni ścieków „Mokre Łąki”	1,71 ha	Obręb Ochronny Laski, oddział 222a
2	Zarybianie materiałem rodzimym zgodnie z technikami aquakultury zbiornika retencyjno-infiltrującego wody pościekowe z oczyszczalni ścieków „Mokre Łąki”	Według potrzeb	Obręb Ochronny Laski, oddział 222a
3	Odcinkowe uzupełnienie odsypu na prawym brzegu Kanału Łasica w najniższych miejscach brzegu, wykonanie 12 przepustów z klapą zwrotną oraz jeden przepust z zastawką	Okolo 2,7 km	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały –207, 328, 426, 425
4	Odcinkowe uzupełnienie odsypu na lewym brzegu Kanału Łasica w lokalnych obniżeniach terenu oraz wykonania 11-stu przepustów z klapą zwrotną oraz jednego, ręcznie regulowanego, przepustu z zastawką.	Okolo 1,4 km	Obręb Ochronny Kampinos, oddział 207, Obręb Ochronny Kromnów, oddziały –393, 399
5	Wykonanie przekopu przez odsyp Łasicy umożliwiający uzupełnianie wody w naturalnym obniżeniu.	1 sztuka	Obręb Ochronny Kromnów, oddział 399
6	Wykonanie przekopów w istniejących groblach w naturalnym obniżeniu	1 sztuka	Obręb Ochronny Kromnów, oddziały –391, 392, 399
7	Wykonanie progów piętrzących na kanale Kacapskim oraz usypanie i zagęszczenie grobli w miejscach rozmycia	Okolo 230 m	Obręb Ochronny Kromnów, oddziały –378, 380
8	Zasypanie końcowego odcinka rowu	Długość okolo 4 m	Obszar Ochrony Krajobrazowej Łubiec-Kępiaste
9	Zasypanie końcowych odcinków 4 rowów melioracyjnych	Długość okolo 4 m	Obszar Ochrony Krajobrazowej Łubiec-Kępiaste

D. Inne, według specyfikacji Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Konserwacja i ochrona cmentarzy z okresu II Wojny Światowej	Według potrzeb	1. Obręb Ochronny Laski, oddziały –210c, 298g, działka nr 118. 2. Obręb Ochronny Kampinos, oddział 173f
2	Konserwacja i ochrona kapliczek, krzyży przydrożnych, tablic pamiątkowych i pomników	Według potrzeb	Obszar Parku
3	Ochrona obszarów Parku przed nadmierną antropopresją: 1) bieżąca konserwacja, modernizacja, naprawa, odbudowa i budowa infrastruktury turystycznej, odnowienie oznakowania szlaków turystycznych, zmiana przebiegu szlaków, wytyczenie szlaków łącznikowych, tras spacerowych,	Według potrzeb	Obszar Parku
	2) modernizacja i remont parkingów, budowa i konserwacja infrastruktury towarzyszącej,	10 obiektów	1. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 2l, 3d, 9f, 10f, 135t, 227b, 326n. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 67b, 84k 3. Obręb Ochronny Kampinos, oddział 152a
	3) wytyczenie i wyznakowanie szlaków turystyki konnej,	do 370 km	Obszar Parku
	4) wytyczenie i wyznakowanie szlaku do Zbiornika Mokre Łąki	1 obiekt	Obręb Ochronny Laski, oddziały – 223, 224, 225
4	1. Aleja III Tysiąclecia – konserwacja i utrzymanie obiektu. 2. Sadzenie kolejnych dębów	1 obiekt	Ośrodek Dydaktyczno – Muzealny w Granicy
5	1. Kompleksowa modernizacja i adaptacja do celów edukacji i turystyki kompleksu budynków na terenie Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego w Granicy, w tym budynków zabytkowych (siedziba Obrębu Ochronnego Kampinos, leśniczówka i Muzeum Puszczy Kampinoskiej) wraz z utworzeniem zaplecza administracyjno-technicznego. 2. Edukacyjne i turystyczne zagospodarowanie terenu		
6	Przeniesienie na teren Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego stylowej gajówki i przystosowanie jej do obsługi ruchu turystycznego	1 obiekt	Ośrodek Dydaktyczno-Muzealny w Granicy
7	1. Upowszechnianie wiedzy o Parku, wiedzy przyrodniczej, ekologicznej i zasad zrównoważonego rozwoju przez działania	Według potrzeb	1. Centrum Edukacji w Izabelinie. 2. Ośrodek Dydaktyczno – Muzealny w Granicy.

	<p>edukacyjne i informacyjne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) prowadzenie zajęć edukacyjnych, ośrodków edukacyjnych i punktów informacyjnych, 2) organizację wydarzeń edukacyjnych (festiwale, szkolenia, warsztaty, konkursy, wernisaże, wystawy, festyny, kampanie informacyjne i promocyjne). 2. Działalność wydawnicza. 3. Komunikacja społeczna. 4. Sympozja. 5. Seminaria, konferencje 		<ol style="list-style-type: none"> 3. OHŻ. 4. Stacja Bazowa Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrody” Kampinos” w Granicy. 5. Obszar Parku
8	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona elementów dawnych fortyfikacji. 2. Zabezpieczenie przed niekontrolowaną antropopresją 	4 obiekty	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fort V Dębina. 2. Fort VII Cybulice. 3. Prochownie Generała Zajączka. 4. Grochalskie Piachy
9	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie Muzeum Puszczy Kampinoskiej. 2. Uzupelnienie i konserwacja zbiorów 	1 obiekt	Ośrodek Dydaktyczno – Muzealny w Granicy
10	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie Centrum Edukacji w Izabelinie. 2. Uzupelnienie i konserwacja zbiorów ekspozycji stałej „Przyroda i historia Puszczy Kampinoskiej” 	1 obiekt	Centrum Edukacji w Izabelinie
11	Rozbudowa infrastruktury terenowej przez zagospodarowanie modelu wydmy, urządzenie ogródka roślinności puszczańskiej i budowę wiaty edukacyjnej	1 obiekt, według potrzeb	Centrum Edukacji w Izabelinie, Obręb Ochronny Laski, oddział - 209d, 209f
12	Modernizacja ścieżki edukacyjnej Puszczańską ścieżką do Leśnego Ogródka Botanicznego wraz z przystosowaniem dla osób niepełnosprawnych	1 obiekt	Obręb Ochronny Laski, Obwód Ochronny Sieraków oddz.: 205, 206, 208, 209
13	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa parku zwierząt w Julinku. 2. Wykonanie dokumentacji projektowej 	1 obiekt	Obwód Ochronny Różin
14	<p>Usuwanie wyrobów zawierających azbest przez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) likwidację nielegalnych składowisk, 2) wymianę pokryć dachowych na nowe w obiektach stanowiących własność Parku 	Według możliwości	Obszar Parku
15	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykonanie audytów energetycznych. 2. Remont, modernizacja i termomodernizacja budynków mieszkalnych i gospodarczych Parku 	Według możliwości	Obszar Parku
16	Rozbiórka obiektów budowlanych stanowiących własność Parku, zbędnych dla realizacji zadań ochronnych	Według możliwości	Obszar Parku
17	Renaturyzacja zdegradowanych terenów powojkowych w obszarze Parku	Według możliwości	Obręb Ochronny Laski, Obwód Ochronny Sieraków, oddział – 85c, działka nr 2498, oddział – 86a, działka nr 2497

18	Rozbiórka masztów o konstrukcji stalowej, zbędnych do realizacji zadań ochronnych	Według możliwości	1. Famułki oddział - 204l. 2. Truskaw oddział - 268l. 3. Rybitew oddział - 6p
19	Budowa i modernizacja parkingów turystycznych – leśnych wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej	7 sztuk	1. Obręb Ochronny Laski, oddziały - 2l, 135t, 188i, 208h, 227b. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały - 67b, 84k
20	Prowadzenie Stacji Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego	1 obiekt	Stacja Bazowa „Kampinos”
21	Realizacja programu monitoringowego „Zintegrowany Monitoring Środowiska Przyrodniczego”	Według potrzeb	Obszar Parku
22	Wymiana mostka drewnianego, budowa nowego z materiałów recyklingowych lub kompozytów	1 obiekt	Obręb Ochronny Kampinos, oddział 184a,b
23	Sprzątanie i wywóz odpadów	Według potrzeb	Obszar Parku
24	Naprawa i konserwacja 13 masztów łączności radiowej i 7 wież obserwacyjnych	20 sztuk	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 106b, 132i, 172g, 205f, 275p, 367b. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 19g, 77s, 132a, 137d, 276a, 406o, 410m. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 26h, 63o, 114c, 168c, 199h, 248a, 309b
25	Zakup stalowego ocynkowanego przenośnego zbiornika na wodę przeciwpożarową o pojemności 5 m ³	1 sztuka	Obszar Parku
26	Prowadzenie inwentaryzacji gatunków grzybów, roślin i zwierząt oraz monitoringu przyrodniczego środowiska abiotycznego, gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk ze szczególnym uwzględnieniem chronionych w ramach sieci Natura 2000, a także procesów ekologicznych zachodzących w środowisku	Według potrzeb	Obszar Parku
27	Prowadzenie monitoringu skutków działań ochronnych	Według potrzeb	Obszar Parku
28	Prowadzenie monitoringu wód podziemnych i powierzchniowych	1 punkt pomiarowy (piezometr)	Obręb Ochronny Kromnów, oddział 420
29	Opracowanie projektów budowlanych wraz z pozyskaniem pozwoleń na budowę przetamowań i grobli oraz uzyskanie nowych pozwoleń wodnoprawnych dla jazów na Łasicy podjętych w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	4 obszary	Obszar Parku
30	Monitoring wpływu działań podjętych w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000	Według potrzeb	Obszar Parku

	„Puszcza Kampinowska” NAT/PL/000084”: 1) fitosocjologiczny, 2) glebowy, 3) stanu ekologicznego wód, 4) hydrologiczny, 5) chemizmu wody, 6) ornitofauny		
31	Inwentaryzacja populacji bobra (<i>Castor fiber</i>) podjętych w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinowska” NAT/PL/000084”	Według potrzeb	Obszar Parku
32	Monitoring ruchu turystycznego	Według potrzeb	Obszar Parku
33	Wprowadzenie i konserwacja monitoringu telewizyjnego na obszarach udostępnianych, jako narzędzia ochrony przed dewastacją i zapewnienia bezpieczeństwa odwiedzającym i turystom	Według potrzeb	Obszar Parku

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami. Podział na oddziały oznaczone liczbą, pododdziały oznaczone (literą, literą z apostrofem oraz literą z cyfrą), obwody ochronne oraz obszary objęte ochroną czynną podano zgodnie z mapą przeglądową dla Obrębu Ochronnego Laski, Obrębu Ochronnego Kampinos, Obrębu Ochronnego Kromnów, Ośrodka Hodowli Żubrów Smardzewice sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Warszawie w skali 1:25 000, według stanu na 1.01.2002 r. Tereny wykupione przez Park od prywatnych właścicieli w ostatnich latach oznaczone są tymczasowo na podstawie mapy ewidencyjnej gruntów wymienionych w aktach notarialnych. Mapy oraz akty notarialne zakupu gruntów znajdują się w siedzibie Kampinoskiego Parku Narodowego w miejscowości Izabelin.

OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

I. Sposoby czynnej ochrony gatunków roślin i zwierząt na obszarach objętych ochroną czynną

A. Ochrona czynna gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Sasanka łąkowa (<i>Pulsatilla pratensis</i>)	Ochrona ex situ	1. Utrzymanie hodowli gatunków w Gospodarstwie Szkółkarskim w Julinku. 2. Zbiór nasion i wzbogacenie kolekcji o kolejne wybrane gatunki
2	Zawilec wielkokwiatowy (<i>Anemone sylvestris</i>)		
3	Orlik pospolity (<i>Aquilegia vulgaris</i>)		
4	Szałwia łąkowa (<i>Sylvia pratensis</i>)		
5	Naparstnica zwyczajna (<i>Digitalis grandiflora</i>)		
6	Inne szczególnie cenne gatunki roślin		
7	1. Goździk pyszny (<i>Dianthus superbus</i>). 2. Goryczka wąskolistna (<i>Gentiana pneumonanthe</i>). 3. Nasieźrzał pospolity (<i>Ophioglossum vulgatum</i>). 4. Kukułka szerokolistna (<i>Dactylorhiza majalis</i>). 5. Pełnik europejski (<i>Trollius europaeus</i>). 6. Kukułka krwista (<i>Dactylorhiza incarnata</i>). 7. Kruszczyk błotny (<i>Epipactis palustris</i>). 8. Czarcikęsik Kluka (<i>Succisella inflexa</i> (Kluk))	Ochrona in situ	Koszenie powierzchni łąk i muraw
8	Restytuowane gatunki roślin – orlik pospolity (<i>Aquilegia vulgaris</i>) i naparstnica zwyczajna (<i>Digitalis grandiflora</i>)	Ochrona in situ	Koszenie powierzchni muraw

9	<ol style="list-style-type: none"> 1. Goździk pyszny(<i>Dianthus superbus</i>). 2. Goryczka wąskolistna(<i>Gentiana pneumonanthe</i>). 3. Nasięźrzał pospolity(<i>Ophioglossum vulgatum</i>). 4. Kukułka szerokolistna(<i>Dactylorhiza majalis</i>). 5. Pełnik europejski(<i>Trollius europaeus</i>). 6. Kukułka krwista(<i>Dactylorhiza incarnata</i>). 7. Kruszczyk błotny (<i>Epipactis palustris</i>). 8. Czarcikęsik Kluka(<i>Succisella inflexa</i> (Kluk)) 	Ochrona in situ	Odkrzaczanie powierzchni łąk
10	<ol style="list-style-type: none"> 1. Leniec bezpodkwiatkowy(<i>Thesium ebracteatum</i> Hayne). 2. Sasanka otwarta(<i>Pulsatilla patens</i>). 3. Lepnica wąskopłatkowa(<i>Silene otites</i>). 4. Goździk piaskowy(<i>Dianthus arenarius</i>). 5. Sasanka łąkowa (<i>Pulsatilla pratensis</i>). 6. Orlik pospolity(<i>Aquilegia vulgaris</i>). 7. Naparstnica zwyczajna(<i>Digitalis grandiflora</i>) 	Ochrona in situ	Odkrzaczanie powierzchni muraw

11	1. Dzwonecznik wonny(<i>Adenophora liliifolia</i>). 2. Podkolan biały (<i>Platanthera bifolia</i>). 3. Lilia złotogłów(<i>Lilium martagon</i>)	Ochrona in situ	Odkrzaczanie powierzchni dąbrów świetlistych
12	Salwinia pływająca(<i>Salvinia natans</i>)	Ochrona in situ	Odkrzaczanie powierzchni obniżenia bagiennego
13	1. Kruszczyk rdzawoczerwony(<i>Epipactis atrorubens</i>). 2. Kruszczyk szerokolistny(<i>Epipactis helleborine</i>). 3. Naparstnica zwyczajna(<i>Digitalis grandiflora</i>)	Ochrona in situ	Poszerzanie i utrzymywanie luk w drzewostanach
14	1. Leniec bezpodkwiatkowy(<i>Thesium ebracteatum</i> Hayne). 2. Goździk piaskowy(<i>Dianthus arenarius</i>). 3. Sasanka łąkowa (<i>Pulsatilla pratensis</i>). 4. Wężymord stepowy(<i>Scorzonera purpurea</i>)	Ochrona in situ	Poszerzanie i utrzymywanie luk w drzewostanach
15	1. Leniec bezpodkwiatkowy(<i>Thesium ebracteatum</i> Hayne). 2. Goździk piaskowy(<i>Dianthus arenarius</i>). 3. Sasanka łąkowa (<i>Pulsatilla pratensis</i>). 4. Piaskowiec trawiasty(<i>Arenaria graminifolia</i>). 5. Wężymord stepowy(<i>Scorzonera purpurea</i>). 6. Kruszczyk rdzawoczerwony(<i>Epipactis atrorubens</i>)	Ochrona in situ	Usuwanie gatunków obcych

B. Ochrona czynna gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
-----	---------------	-------------------------	-----------------------

1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bezkręgowce chronione na podstawie dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. 2. Gatunki ptaków objęte ochroną 	Zachowanie miejsc bytowania i rozrodu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowanie siedlisk przez koszenie i odkrzacanie łąk. 2. Zapobieganie sukcesji na wrzosowiskach. 3. Utrzymywanie odpowiedniego poziomu wód w zbiornikach. 4. Pozostawianie drzew z dziuplami, próchniejących i martwych. 5. Poprawa stanu siedlisk przez wykup i renaturyzację gruntów
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeplatka aurinia (<i>Euphydryas aurinia</i>). 2. Przeplatka diamina (<i>Melitaea diamina</i>). 3. Przeplatka cinxia (<i>Melitaea cinxia</i>). 4. Modraszek alkon (<i>Phengaris alcon</i>). 5. Modraszek telejus (<i>Phengaris telejus</i>). 6. Czerwończyk nieparek (<i>Lycaena dispar</i>). 7. Rojnik morfeusz (<i>Heteropterus morphaeus</i>). 8. Derkacz (<i>Crex crex</i>). 9. Żuraw (<i>Grus grus</i>) 	Czynna ochrona siedlisk w ramach realizacji zadań projektu finansowanego ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej „Czynna ochrona podmokłych łąk – siedlisk rzadkich gatunków motyli i ptaków oraz aktywna ochrona nietoperzy w Kampinoskim Parku Narodowym”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odkrzaczanie łąk. 2. Wykaszenie łąk. 3. Odkrzaczanie wrzosowisk
3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>). 2. Bielik (<i>Haliaeetus albicilla</i>). 3. Orlik krzykliwy (<i>Aquila pomarina</i>) 	Ochrona miejsc gniazdowania	Wyznaczanie stref ochronnych wokół gniazd i przestrzeganie zaleceń ochronnych z nimi związanych
4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nietoperze (<i>Chiroptera</i>). 2. Ptaki (w szczególności mieszkające w dziuplach). 3. Bezkręgowce 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowanie miejsc rozrodu, miejsc lęgowych i bazy pokarmowej zwierząt. 2. Czynna ochrona siedlisk nietoperzy w ramach projektu finansowanego ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej „Czynna ochrona podmokłych łąk – siedlisk rzadkich gatunków motyli i ptaków oraz aktywna ochrona nietoperzy w Kampinoskim Parku Narodowym” 	Pozostawianie drzew z dziuplami i martwych
5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nietoperze (<i>Chiroptera</i>). 	1. Ochrona nisz bytowania	Pozostawianie odpowiednio urządzonych

	2. Inne drobne ssaki. 3. Owady	cennych gatunków zwierząt. 2. Czynna ochrona siedlisk nietoperzy w ramach projektu finansowanego ze środków Narodowego Funduszu ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej „Czynna ochrona podmokłych łąk – siedlisk rzadkich gatunków motyli i ptaków oraz aktywna ochrona nietoperzy w Kampinoskim Parku Narodowym”	piwnic oraz budynków drewnianych lub rekonstrukcja ich części
6	Żubr (<i>Bison bonasus</i>)	Hodowla zamknięta w OHŻ	1. Zapewnienie właściwych warunków bytowych zwierząt hodowanych. 2. Opieka weterynaryjna. 3. Sterowanie rozmnażaniem (księgi rodowodowe)
7	Ryś (<i>Lynx lynx</i>)	Program reintrodukcji gatunku rozpoczęty w 1992 r.	1. Śledzenie zachowań rysia (<i>Lynx lynx</i>) w naturze. 2. Odłów i leczenie osobników chorych lub osłabionych i ponowne ich uwalnianie. 3. Dopuszczenie kolejnych osobników w celu wzbogacenia puli genowej
8	Bóbr (<i>Castor fiber</i>)	1. Ochrona gatunku reintrodukowanego w 1980 r. 2. Działanie mające na celu zmniejszenie szkód wyrządzanych przez bobra (<i>Castor fiber</i>) na gruntach niebędących w użytkowaniu wieczystym Parku	1. Ochrona tam i żeremi. 2. Budowa urządzeń i wykonywanie zabiegów zapobiegających szkodom w uprawach rolnych na gruntach niebędących w użytkowaniu wieczystym Parku
9	Ssaki kopytne	Łagodzenie wpływu ekstremalnie warunków pogodowych	1. Wyłożenie lizawek dla zwierząt w ilości 34 sztuk. 2. Poglębianie i odładzanie wodopojów na ciekach i zbiornikach wodnych. 3. Udostępnianie runa przez częściowe usunięcie pokrywy śnieżnej oraz dokarmianie w skrajnie trudnych warunkach zimowych w przypadkach masowego zagrożenia życia zwierząt
10	1. Łoś (<i>Alces alces</i>). 2. Jeleń (<i>Cervus elaphus</i>). 3. Sarna (<i>Capreolus capreolus</i>). 4. Dzik (<i>Sus scrofa</i>).	Monitorowanie liczebności populacji	1. Inwentaryzacja łosia (<i>Alces alces</i>) metodą cichych pędzeń. 2. Inwentaryzacja stanu zwierząt leśnych metodą całorocznej obserwacji

	5. Ryś (<i>Lynx lynx</i>). 6. Lis (<i>Vulpes vulpes</i>). 7. Borsuk (<i>Meles meles</i>). 8. Kuna leśna (<i>Martes martes</i>). 9. Jenot (<i>Nyctereutes procyonoides</i>). 10. Zając szarak (<i>Lepus europaeus</i>). 11. Bóbr (<i>Castor fiber</i>). 12. Wydra (<i>Lutra lutra</i>). 13. Bażant (<i>Phasianus colchicus</i>). 14. Kuropatwa (<i>Perdix perdix</i>)		
11	1. Sarna (<i>Capreolus capreolus</i>). 2. Jeleń (<i>Cervus elaphus</i>). 3. Dzik (<i>Sus scrofa</i>)	Utrzymanie liczebności na poziomie niezagrażającym środowisku	Ograniczenie liczebności osobników z gatunku zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie
12	1. Lis (<i>Vulpes vulpes</i>). 2. Jenot (<i>Nyctereutes procyonoides</i>). 3. Norka amerykańska (<i>Mustela vison</i>). 4. Szop pracz (<i>Procyon lotor</i>). 5. Bażant (<i>Phasianus colchicus</i>)	Obniżenie pogłowia lisa (<i>Vulpes vulpes</i>) i redukcja gatunków obcych	Ograniczenie liczebności osobników zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie
13	Lis (<i>Vulpes vulpes</i>)	Ochrona populacji przed wścieklizną	Wykładanie szczepionek przeciw wściekliźnie

II. Sposoby ochrony czynnej gatunków zwierząt na obszarach ochrony krajobrazowej

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Ssaki i ptaki	Łagodzenie wpływu ekstremalnych warunków pogodowych	1. Pogłębianie i odładzanie wodopojów na ciekach i zbiornikach wodnych. 2. Udostępnianie runa przez częściowe usunięcie pokrywy śnieżnej. 3. Dokarmianie w skrajnie trudnych warunkach zimowych w przypadkach masowego zagrożenia życia zwierząt
		Monitorowanie liczebności populacji	1. Inwentaryzacja łośia (<i>Alces alces</i>) metodą cichych pędzeń. 2. Inwentaryzacja stanu zwierząt leśnych metodą całorocznej obserwacji: <ol style="list-style-type: none"> 1) łoś (<i>Alces alces</i>), 2) jeleń (<i>Cervus elaphus</i>), 3) sarna (<i>Capreolus capreolus</i>), 4) dzik (<i>Sus scrofa</i>), 5) ryś (<i>Lynx lynx</i>),

			6) lis (<i>Vulpes vulpes</i>), 7) borsuk (<i>Meles meles</i>), 8) kuna leśna (<i>Martes martes</i>), 9) jenot (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), 10) zając szarak (<i>Lepus europaeus</i>), 11) bóbr (<i>Castor fiber</i>), 12) wydra (<i>Lutra lutra</i>), 13) bażant (<i>Phasianus colchicus</i>), 14) kuropatwa (<i>Perdix perdix</i>)
2	1. Sarna (<i>Capreolus capreolus</i>). 2. Jeleń (<i>Cervus elaphus</i>). 3. Dzik (<i>Sus scrofa</i>)	Regulacja liczebności	Ograniczenie liczebności osobników zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie
3	Ryś (<i>Lynx lynx</i>)	Program reintrodukcji rysia (<i>Lynx lynx</i>) rozpoczęty w 1992 r.	1. Śledzenie zachowań osobników w naturze. 2. Odłów. 3. Leczenie osobników chorych lub osłabionych i ponowne ich uwalnianie. 4. Dopuszczenie kolejnych osobników w celu wzbogacenia puli genowej
4	Bóbr (<i>Castor fiber</i>)	1. Ochrona gatunku reintrodukowanego w 1980 r. 2. Zmniejszanie szkód na gruntach stanowiących własność prywatną	1. Ochrona tam i żeremi. 2. Ograniczenie zabiegów udrażniania cieków wodnych. 3. Budowa urządzeń i wykonywanie zabiegów zapobiegających szkodom w uprawach rolnych na gruntach niebędących w użytkowaniu wieczystym Parku
5	1. Jenot (<i>Nyctereutes procyonoides</i>). 2. Norka amerykańska (<i>Mustela vison</i>). 3. Lis (<i>Vulpes vulpes</i>). 4. Bażant (<i>Phasianus colchicus</i>)	Regulacja liczebności	Ograniczenie liczebności osobników zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie
6	Lis (<i>Vulpes vulpes</i>)	Ochrona populacji przed wścieklizną	Wykładanie szczepionek przeciw wściekliznie
7	1. Nietoperze (<i>Chiroptera</i>). 2. Inne drobne ssaki. 3. Owady	Ochrona nisz bytowania	Pozostawianie odpowiednio urządzonych piwnic oraz budynków drewnianych lub rekonstrukcje ich części
8	1. Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>). 2. Bielik (<i>Haliaeetus albicilla</i>). 3. Orlik krzykliwy (<i>Aquila pomarina</i>)	Ochrona miejsc gniazdowania	Wyznaczanie stref ochronnych wokół gniazd i przestrzeganie obowiązujących w nich zaleceń
9	Ptaki (<i>Aves</i>)	1. Zachowanie siedlisk. 2. Wzbogacenie bazy pokarmowej w okresie	1. Zachowanie terenów otwartych 2. Wykup gruntów Wykładanie karmy dla ptaków w okresie mroźnej zimy (według potrzeb)

		zimowym	
10	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nietoperze (<i>Chiroptera</i>). 2. Ptaki (w szczególności mieszkające w dziuplach). 3. Bezkręgowce 	Zachowanie miejsc rozrodu, miejsc lęgowych i bazy pokarmowej	Pozostawianie drzew z dziuplami i martwych
11	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bezkręgowce chronione na podstawie dyrektywy 92/43/EWG. 2. Gatunki ptaków chronione na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa 	Zachowanie miejsc bytowania i rozrodu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koszenia i odkrzaczania łąk. 2. Utrzymywanie odpowiedniego poziomu wód w zbiornikach. 3. Pozostawianie drzew z dziuplami, próchniejących i martwych – głównie dęb (<i>Quercus</i>) i lipa (<i>Tilia</i>). 4. Poprawa stanu siedlisk poprzez wykup i renaturyzację gruntów

OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ I KRAJOBRAZOWĄ

Lp.	Rodzaj ochrony	Lokalizacja ¹⁾	Powierzchnia ogółem w ha
1	Obszary ochrony ścisłej	<p>1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały o numerach – 4–9, 13–17, 18a,b, 70a–n, 71a–j, 72a–m,o,p, 73a–g, 74a–h, 92m, 93f,g, 94b–j, 137b,c, 138c, 142c,f, 143b–d, 144, 145, 151f–h,j, 161c,f, 162, 165d–g, 166, 167a–n,,168, 169, 170a,b, 171, 172a,b, 181k,m, 210, 211, 215a–c, 216a–j,m–o,s, 217, 238–240, 242, 243a,c,d, 244, 245a–c, 246–248, 249a–c,f,g, 250a–c, 251a,c.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały o numerach – 3A, 4, 4A, 5l,m,n, 6n,o, 9–12, 14c,d,f, 15a–i,k, 16a–g, 17a–h, 18a–j, 19a, 25a, 26a–c, 27a–c,f, 47c,d, 48a–f, 95, 96, 97a–d, 140j,k, 141d–j, 142d–j, 143g–k, 144c–i, 145f,g,i,j, 146b,d,g,i, 147, 161f–j, 162d–j, 163f–j, 164j, 182c, 183–186, 193g–n, 194m–p, 195i–o, 196c–k, 197d–j, 198–202, 203a,h,i, 204f, 206b, 208d, 214c, 215a–c, 232–260.</p> <p>3. Obręb Ochronny Laski, oddziały o numerach – 10l–t, 11h,k,m,n,p–s, 17f–i, 24b–d, 25a,b,f–p, 27a–j, 28a–i, 29–31, 32a,b,d–g, 33f,h–j, 34c–f, 35, 36, 37a,i–n, 38i–k, 48a–j, 49–57, 58d–l, 59c–j, 67–74, 75g,h, 77b–f,j,k, 92–101, 102a,d,i–n, 114a,d,f, 116a–g, 117–121, 132b, 133a–c, 134a–c, 135a–h,k,m, 136a–i,l,p, 147c–f,i–l, 148a,d,f,g,i–k, 160d–g, 161f,g, 171a–d,g, 172a–h,j–l, 173a–c,j, 232–234, 269, 270l,p–t, 271</p>	4 636
2	Obszary ochrony czynnej	<p>1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały o numerach – 1–3, 10–12, 18c–k, 19–69, 70o–s, 71k–m, 72n,r–w, 73h–j, 74i–o, 75–91, 92a–l, 93a–d, 94a, 95–131, 132a–h, j, 133–136, 137 a, 138a,b, 139–141, 142a,b,d, 143a, 146–150, 151a–d,i, 152b–f, 153–156, 157a–g,i,j, 158a–y,ax–cx, 159–160, 161a,b, 163, 164, 165a–c, 166, 170c–j, 172Aa,b,l,n–p, 173a–d, 174–178, 178Aa–m, 179, 180, 181a–j,l, 182, 183, 184a–t, 185–191, 192a–h, 193a–d, 194–197, 200, 201a–j,k–p, 202, 203, 207a–d, 212, 214, 215d, 216k,l,p,r,t,w, 218, 219a–d,h–j, 220, 221a–d,g–k, 222b–i, 223–237, 241, 243b,f, 245d,f, 249d,h, 250d–j, 251b,d, 252, 253a–o, 254a–d,g–m, 255, 256a,b,d–i, 257–261, 263–269, 270a–kx, 271a–i,k–s, 272a–p, 273a–j,l–n, 275a–o,r–hx, 276–289, 290a–i,k–s, 291–293, 294a–m,o,p–fx,, 295, 296, 297a–ax,cx–wx, 298a–xx,zx–fy, 299a–t, 300–303, 304a–fx,hx–px, 305, 306, 307a–c,f–cx, 308, 309, 310–314, 315a–gx,ix–px, 316a–z,ax–hx,ix,jx, 317–332, 333a–m, 334a–t,y,z, 335–343, 344a,c–k,m, 345–353, 354a–dx,gx–wx,yx–ay, 355a,b,d–p,s–ix, 356–359, 360a–</p>	27 488

o,ax-cx,fx-mx, 361a-f,h-n,p-cx, 362a-j,l-w,y-bx,dx,fx,hx-jx, 363a-bx, 364, 365a-d, 366h,m-r, 367a,c-z, 368a-g,i-y, 369, 370, 371, 372a-p,s-x, 373a-p,s-x,z-fx, 374, 375-381, 382a-x, 383-393, 394a-d, 395a-d, 396a-f, 397a, 398a-ay, 399, 400a-d,g-t, 401-405, 406a-s, w-hx, 407-410, 411, 412-414, 415a-h,j-z,ax-jx, 416a-hx, 417, 418a-s, 419a-i,k,l, 420-424, 430, 431a, 432b-p, 436, 437f-o, 438, 439, 440a-i,l, 446, 452.

2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały o numerach – 1-3, 5a-k,o, 6a-m,r, 7-8, 13, 14a-c,g-m, 15j,l-o, 16h-j, 17i-l, 18k-m, 19b-f,h,j-r, 20a,f-y, 21-24, 25b-g, 26d-h, 27d,g-i, 28-46, 47a,b,f,g, 48g, 49-66, 67a,c-j, 68-76, 77a-h,j-n,p,r,t-dx,gx-rx, 78-94, 97f, 98-133, 134a-c,g-i, 135-139, 140a-i,l-p, 141a-c, 142a-c, 143a-f, 144a,b, 145a-d,h, 146a,c,f, 148-160, 161a-d, 162a-c, 163a-d, 164a-i,k, 165-179, 180a-d,g,h, 181, 182a,b,d-g, 187-192, 193a-f, 194a-l, 195a-h, 196a,b, 197a-c, 203b-g, 204a-d,g,h,k,m-t, 205, 206a,c-k, 207, 208a-c,f,g, 209-213, 214a,b,d, 215d,f, 216a-c,f-r, 216A, 217, 218, 219a-f, 219A-223, 225-227, 229, 261-265, 266a-c,f,h-k, 267, 268, 269a,d-cx,gx-ix, 270a-j,l-jx, 271, 272, 273a-o,r-z, 274, 275, 276b-s, 277, 279-283, 284a-f,h-m, 285-290, 291a-p,s-y,ax-hx, 292a,b,d-w, 293a,c-h, 294, 295, 296a-h,j,l-s, 297, 298, 299c-f,h-dx,gx,hx, 300, 301a,c-j, 302a-g,i-j,l, 303, 304a-i,k-n, 305, 306a,b,d-t, 307, 308a-g,i-p, 309-314, 315, 316, 317-320, 321a-i, 322-324, 325a-dx,gx,hx 326, 327-335, 336a-n,p, 337, 338a-h,j-n, 339a-r,t-hx, 340, 341-347, 348a-ax,bx, 349, 350a-gx, 351-364, 365a-f,k-s, 366a-dx,gx, 367a-ix,kx-mx, 368a-hx,jx-px, 369a-f,h-bx, 370a-dx, gx-jx, 371, 372, 373a-c,f-r, 374a-h,l-w, 375, 376, 377a-f,h-fx, 378a-g,i-fx, 379, 380, 381, 382-384, 385a-g,i-ix, 386-403, 407z,ax-dx, 408, 415b, 419a,c,f-j.

3. Obręb Ochronny Laski, oddziały o numerach – 1, 2b-d,g-j,l, 3a-c,f-i, 4-8, 9a-d,g-i,k-o, 10a-d,g-k, 11a-g,i,j,l,o,t, 12, 13a,c-h, 14a,b,d-g, 15, 16, 17a-d, 18-23, 24a, 25c,d, 26a,b,d-g,i-s, 27k, 28j,k, 32c, 33a-d,g, 34a,b, 37b-g,o, 38a-h, 39-47, 48k,l, 58a-c, 59a,b, 60-66, 75a-f, 76, 77a,g-i,l-o, 78-80, 81a,c-l, 82-84, fragment 85a,86a – bez byłej jednostki wojskowej, 85b-c, 86b-d, 87-91, 102b,c,f-h, 103-113, 115a-k, 116h, 122, 123a,c,d, 124-130, 131a-g, 132a,c-g, 133d-g, 134d,f, 134Aa-l,o,s-w, 135i,j,n-r, 136j,k,m-o, 137-146, 147a,b,g,h, 148b,c,h, 149-159, 160a-c, 161a-d, 162-170, 171f,h,i, 172i,m,173d-i, 174-184, 186, 187, 188a-h,j-p, 189-193, 194a-d,h,k,l,o, 195, 196a-c,f-k, 197, 198, 199a-l, 200-204, 205a-d,g, 206a-s, 207, 208a-f,i,j, 209a,c,h-k, 210a,b,d,g-o,r-x,

		<p>211a,b,d-i, 212a-d,i,k,l,n, 213-215, 219g-fx, 220, 221a-m, 223-226, 227c-n, 228-233, 234a,b,d-f, 235-247, 248b-r, 249-253, 254a,b,f-l, 255-267, 268a-k,m-w,y,z, 270a-k,m-o, 272, 273, 274a,c-f,i-ax, 275a-n,p,r,t-bx, 276-282, 283a-s, 284-289, 290, 291, 292, 293, 294-297, 298a-f, 298Aa-k, 299, 300-302, 303, 304-306, 307a-gx,jx, 308a-px,sx-wx, 309a,c-hx,jx-mx,ox, 310a-dx,gx-kx,mx-zx,by, 311a-m,o,p, 312-314, 315a-f, 16a-x,z,ax, 317-322, 323a-w,y,ax,bx, 324a-hx,jx,lx-nx, 325a-dx,gx-jx,lx,mx,px,rx,tx,xx-ay,cy, 326b-i,k-m,o-x, 327a-c,f,h-t, 328a,b,d-h,j-m, 329-331, 332a-bx, 333a-g,i-lx,334a-d,g-s, 335a-s, 336a-px, 337-344, 345a,c-f, 346a-g,i-z, 347, 348a,b,d-o, 349, 350, 351a-j,l-n, 352a-i, 353, 354, 355a-g, 357, 363, 364, 367, 368, 369a,d-g.</p> <p>4. Ośrodek Hodowli Żubrów, oddział o numerze 2</p>	
3	Obszary ochrony krajobrazowej	<p>1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały o numerach – 132i, 152a, 157h, 158z, 172c-g, 172Ac,f-k,m,r,t,w,x, 173f-l, 178An,o, 184w, 192i-l, 193f-h, 198, 199, 204, 205, 207f,g, 219f,g, 221f, 222a, 253p, 254f, 256c, 262, 270lx,mx,nx,ox, 271j, 272r, 273k, 275p, 280a, 290j, 294n, 297bx, 298yx, 304,gx, 307d, 315hx, 333n, 334x, 344b,i,l,n, 354fx,xx, 355c,r, 360dx, 361g,o, 362k,x,cx,gx, 363cx, 365 f-j, 366a-g, i-l, 367b, 368h, 373r,y, 382y, 389Aa, 394f-m, 395f-l, 396g-l, 397b, 398by, 400f, 406ix, 415i, 419j, 425-429, 431, 432a,r,s, 433, 434a, 437a-d, 440j-k, 442, 444, 448-450, 451a.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały o numerach – 6p, 19g,i,h,k 20b-d, 67b, 77i,o,s,fx, 134f, 180f, 204i,l, 216d, 224, 266d,g, 269b,c,dx,fx, 270k, 273p, 276a, 284g,n, 291r,z, 292c, 293b, 296i,k, 299a,b,g,fx, 301b, 302h,k, 304j, 306c, 308h, 321j, 325fx, 336o, 338i, 339s, 348bx, 350hx-kx, 364a,b, 366fx, 367jx,lx, 368ix,rx, 369g, 370fx, 373d, 374i-k, 377g, 378h, 385h, 404-406, 407a-y, 409-412, 414- 418, 419b,d,k,l, 420.</p> <p>3. Obręb Ochronny Laski, oddziały o numerach – 2a,f,k, 3d, 9f,j, 10f, 13b, 14c, 26a-c,h,j, 37h, 81b, fragment 85a,86a – była jednostka wojskowa, 114b,c, 115l, 123b,f, 134Am,n,p,r, 135l,s,t, 185, 188i,r, 194f,g,i,j,m,n, 196d, 199m, 205f, 206t,w,z,x,y, 208g,h, 209c-g,k-n, 210c,f,p, 211c, 212f-h,j,m, 216-219, 221n, 222a, 227a,b, 234c, 248a, 254c,d, 268l,x, 274b,g,h, 275o,s, 283t, 298g, 298Al, 307hx,ix, 308rx, 309b,ix,nx, 310fx,lx,ay,cy, 311n, 315g, 316y, 323x,z, 324ix,kx,ox, 325fx,kx,nx,ox,sx,wx,by,dy,fy, 326a,j,n, 327d,g, 328c,i, 332cx, 333h, 334f, 335t-cx, 336rx, 345b, 346h, 347r, 348c, 351k, 352j, 355h, 359, 360-362, 365, 366, 369b,c,h, i, 370-376.</p>	6 420, w tym grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym Parku, grunty do wykupów oraz grunty prywatne nieprzeznaczone do wykupu

	4. Ośrodek Hodowli Żubrów, oddziały o numerach – 1, 3	
Razem		38 544

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami. Podział na oddziały oznaczone liczbą, pododdziały oznaczone (literą, literą z apostrofem oraz literą z cyfrą), obwody ochronne oraz obszary objęte ochroną czynną podano zgodnie z mapą przeglądową dla Obrębu Ochronnego Laski, Obrębu Ochronnego Kampinos, Obrębu Ochronnego Kromnów sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Warszawie w skali 1:25 000, według stanu na 1.01.2002 r. Tereny wykupione przez Park od prywatnych właścicieli w ostatnich latach oznaczone są tymczasowo na podstawie mapy ewidencyjnej gruntów wymienionych w aktach notarialnych. Mapy oraz akty notarialne zakupu gruntów znajdują się w siedzibie Kampinoskiego Parku Narodowego w miejscowości Izabelin.

USTALENIE MIEJSC UDOSTĘPNIANYCH W CELACH NAUKOWYCH, EDUKACYJNYCH,
TURYSTYCZNYCH, REKREACYJNYCH I SPORTOWYCH ORAZ
MAKSYMALNEJ LICZBY OSÓB MOGĄCYCH PRZEBYWAĆ JEDNOCZEŚNIE
W TYCH MIEJSCACH

I. Miejsca udostępniane w celach naukowych

Miejsca udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
Stacja Naukowa w Famułkach Królewskich, Obręb Ochronny Kromnów, oddział - 370 dx	20

II. Miejsca udostępniane w celach edukacyjnych

Lp.	Miejsca udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Polany wypoczynkowe:	
	1) Obręb Ochronny Laski, oddziały:	
	a) 114b i 115a,	50
	b) 134Am,n,	100
	c) 188i,	500
	d) 194f,g,i,j,	2 000
	e) 209c,d,f,	2 500
	f) 227b,	300
	g) 268x,	100
	h) 334f,	3 500
	i) 360a,b.	100
	2) Obręb Ochronny Kampinos, oddziały:	
	a) 152a,	500
	b) 157h,	100
	c) 172Aw,	1 000
d) 173i,k,l,	2 000	
e) 253p,	100	
f) 366i.	100	
3) Obręb Ochronny Kromnów, oddziały:		
a) 67b,	150	
b) 266d,g	150	
2	Centrum Edukacji w Izabelinie, Obręb Ochronny Laski, oddział 209g	500
3	Ośrodek Dydaktyczno-Muzealny im. Jadwigi i Romana Kobenzów w Granicy Obrębu Ochronnego Kampinos, oddział - 172g	1. Ośrodek - 1 000 2. Muzeum - 50

4	Zagroda pokazowa żubrów OHŻ w Smardzewicach, oddział 2	60
5	Biblioteka – budynek dyrekcji Parku, Izabelin, Obręb Ochronny Laski, oddział 209g	10
6	Gospodarstwo Szkółkarskie w Julinku, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 199a	50
7	Leśny Ogródek Botaniczny w Obrębie Ochronnym Laski, oddział 205d	50
8	Grodzisko wczesnośredniowieczne w Zamczysku, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 165g	50
9	Mogiła Powstańców 1863 r., Obręb Ochronny Laski, oddział 234c	Bez limitu
10	Skansen budownictwa puszczańskiego - teren Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego w Granicy, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 172Ar	100
11	Chata Kampinoska, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 173j	100
12	Muzeum Puszczy Kampinoskiej, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 172g	50
13	Kapliczki, krzyże przydrożne, tablice pamiątkowe, pomniki i tym podobne obiekty – obszar Parku	Bez limitu
14	Pozostałości cmentarzy kolonistów „olenderskich”: 1) Obręb Ochronny Kromnów, oddziały - 367dx, 391m, 388II, 2) Obręb Ochronny Kampinos, działka nr 2 we wsi Karolinów	Bez limitu
15	Miejsce Pamięci Palmiry, Obręb Ochronny Laski, oddział 123a	Bez limitu
16	Cmentarze wojenne z okresu II wojny światowej w: 1) Wierszach, Obręb Ochronny Laski, działka nr 118, 2) Laskach Obręb Ochronny Laski, oddział 210c, 3) Granicy, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 173f, 4) Wiktorowie, Obręb Ochronny Laski, oddział 298g	Bez limitu
17	Cmentarz kolonistów niemieckich, Obręb Ochronny Laski, oddział 2f	Bez limitu
18	Miejsce straceń Żydów Obręb Ochronny Kampinos, oddział 354ox	Bez limitu
19	Mogiły żołnierskie – obszar Parku	Bez limitu
20	Aleja III Tysiąclecia, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 172Af	200
21	Współczesne miejsca kultu religijnego: 1) kościół w Górkach, Obręb Ochronny Kromnów, działka nr 255, 2) kościół w Wierszach, Obręb Ochronny Kampinos, działka nr 64	Bez limitu

III. Miejsca udostępniane w celach turystycznych

Lp.	Miejsca udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Parkingi: 1) Obręb Ochronny Laski, oddziały – 2l, 3d, 9f, 10f, 123a, 135t, 188i, 208h, 209g, 227b, 326n, 360a, 2) Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 152a, 172Aw,x, 3) Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 67b, 84k, 180f	8 000
2	Polany wypoczynkowe: 1) Obręb Ochronny Laski, oddziały: a) 114b i 115a, b) 134Am,n, c) 188i, d) 194f,g,i,j, e) 209c,d,f, f) 227b, g) 268x, h) 334f, i) 360a,b. 2) Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: a) 152a, b) 157h, c) 172Aw, d) 173i,k,l, e) 253p, f) 366i. 3) Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: a) 67b, b) 266d,g	50
		100
		500
		2 000
		2 500
		300
		100
		3 500
		100
		500
		100
		1 000
		2 000
		100
		100
		150
150		
3	Centrum edukacji w Izabelinie, Obręb Ochronny Laski, oddział 209g	500
4	Skansen w Obrębie Ochronnym Kampinos, oddział 172Ar	100
5	Ośrodek Dydaktyczno-Muzealny w Granicy, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 172g	1. Ośrodek – 1 000 2. Muzeum – 50
6	Skansen budownictwa puszczańskiego - teren Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego w Granicy, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 172Ar	100
7	Chata Kampinowska, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 173j	100
8	Aleja III Tysiąclecia, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 172Af	200
9	Zagroda pokazowa żubrów w OHŻ w Smardzewicach, oddział 2z	60
10	Stacja końcowa turystycznej kolejki wąskotorowej linii Sochaczew - Wilcze Tułowskie	300

11	Stacja Turystyczna Borek Tułowicki, Obręb Ochronny Kromnów, oddziały - 134b, 134f	500
12	Grodzisko wczesnośredniowieczne w Zamczysku, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 165g	50
13	Leśny Ogródek Botaniczny w Obrębie Ochronnym Laski, oddział 205d	50
14	Mogiła Powstańców 1863 r., Obręb Ochronny Laski, oddział 234c	Bez limitu
15	Bunkry Fortu V, Obręb Ochronny Kromnów, oddział 224	20
16	Kapliczki, krzyże przydrożne, tablice pamiątkowe, pomniki i tym podobne obiekty – obszar Parku	Bez limitu
17	Pozostałości cmentarzy kolonistów „olenderskich”: 1) Obręb Ochronny Kromnów, oddziały - 367dx, 391m, 388II, 2) Obręb Ochronny Kampinos, działka nr 2 we wsi Karolinów	Bez limitu
18	Miejsce Pamięci Palmiry, Obręb Ochronny Laski, oddział 123a	Bez limitu
19	Cmentarze wojenne z okresu II wojny światowej w: 1) Wierszach, Obręb Ochronny Laski, działka nr 118, 2) Laskach Obręb Ochronny Laski, oddział 210c, 3) Granicy, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 173f, 4) Wiktorowie, Obręb Ochronny Laski, oddział 298g	Bez limitu
20	Cmentarz kolonistów niemieckich, Obręb Ochronny Laski, oddział 2f	Bez limitu
21	Miejsce straceń Żydów Obręb Ochronny Kampinos, oddział 354ox	Bez limitu
22	Mogiły żołnierskie – obszar Parku	Bez limitu
23	Współczesne miejsca kultu religijnego: 1) kościół w Górkach, Obręb Ochronny Kromnów, działka nr 255, 2) kościół w Wierszach, Obręb Ochronny Kampinos, działka nr 64	Bez limitu

IV. Miejsca udostępniane w celach rekreacyjnych i sportowych

Lp.	Miejsca udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Boisko w Obrębie Ochronnym Laski, oddział 345b	500
2	Bunkry Fortu V, Obręb Ochronny Kromnów, oddział 224	20
3	Zbiornik retencyjno - infiltrujący przy oczyszczalni ścieków „Mokre Łąki” w Obrębie Ochronnym Laski, oddział 222a	10
4	Zbiornik wodny Mariew, Obręb Ochronny Laski, oddział 369b	5
5	Polany wypoczynkowe: 1) Obręb Ochronny Laski, oddziały: a) 114b i 115a,	50

	b) 134Am,n,	100
	c) 188i,	500
	d) 194f,g,i,j,	2 000
	e) 209c,d,f,	2 500
	f) 227b,	300
	g) 268x,	100
	h) 334f,	3 500
	i) 360a,b,	100
	2)Obręb Ochronny Kampinos, oddziały:	
	a) 152a,	500
	b) 157h,	100
	c) 172Aw,	1 000
	d) 173i,k,l,	2 000
	e) 253p,	100
	f) 366i,	100
	3)Obręb Ochronny Kromnów, oddziały:	
	a) 67b,	150
	b) 266d,g	150
6	Stacja turystyczna Borek Tułowicki, Obręb Kromnów, oddziały –134a,b,c,f	300
7	Bór Kazuński, Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 216-220, 222	200

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami. Podział na oddziały oznaczone liczbą, pododdziały oznaczone (literą, literą z apostrofem oraz literą z cyfrą), obwody ochronne oraz obszary objęte ochroną czynną podano zgodnie z mapą przeglądową dla Obrębu Ochronnego Laski, Obrębu Ochronnego Kampinos, Obrębu Ochronnego Kromnów sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Warszawie w skali 1:25 000, według stanu na 1.01.2002 r. Tereny wykupione przez Park od prywatnych właścicieli w ostatnich latach oznaczone są tymczasowo na podstawie mapy ewidencyjnej gruntów wymienionych w aktach notarialnych. Mapy oraz akty notarialne zakupu gruntów znajdują się w siedzibie Kampinoskiego Parku Narodowego w miejscowości Izabelin.